

รายงานการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ  
ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ  
(ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชนิษฐา ราชเพชร

โรงเรียนวัดเขาพระ  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
กระทรวงศึกษาธิการ

งานวิจัยเรื่อง รายงานการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน  
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4  
ผู้ศึกษา ขนิษฐา ราชเพชร  
ปีที่ศึกษา พ.ศ. 2559

---

### บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และ 3) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเขาพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 จำนวน 10 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากมีนักเรียน 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ 1) แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 ชุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสอนด้วยตนเองใช้เวลาทดลองสอน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.92/86.22

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนา  
ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ  
การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.78$ )

## กิตติกรรมประกาศ

เอกสารรายงานการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเขาพระ ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยความช่วยเหลือ ชี้แนะและแก้ไขปรับปรุง เครื่องมือในการจัดการเรียน การสอนเป็นอย่างดียิ่งจากท่านผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขาพระ คณะครูโรงเรียนวัดเขาพระ และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ที่ได้ให้ความร่วมมือและเสียสละเวลามาช่วยตรวจสอบ พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขจนสำเร็จลุล่วงไป ด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร การวัดผลและประเมินผลที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของรายงานการศึกษานี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา-มารดาที่ได้ให้ความรักเอื้ออาทรตลอดมาและเทิดทูนแต่บูรพาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาต่าง ๆ จนสามารถศึกษาค้นคว้าสำเร็จและมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการศึกษานี้ คงจะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอน และครู กลุ่มสาระอื่น ๆ ที่อาจจะนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้สามารถจัดการเรียน การสอนได้อย่างมีคุณภาพ ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ชนิษฐา ราชเพชร

สารบัญ



	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
<b>บทที่ 1 บทนำ.....</b>	<b>1</b>
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
สมมติฐานของการศึกษา.....	5
ขอบเขตการศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
<b>บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....</b>	<b>9</b>
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	9
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	15
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเขาพระ.....	17
หลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	29
แบบฝึกเสริมทักษะ.....	36
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	46
ความพึงพอใจ.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
<b>บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....</b>	<b>63</b>
ขั้นตอนการศึกษา.....	63
ประชากร.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	64
วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	65
ระยะเวลาในการศึกษา.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
<b>บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....</b>	<b>79</b>
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ลำดับขั้นตอนที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
<b>บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....</b>	<b>84</b>
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	84
สมมติฐานของการศึกษา.....	85
ประชากร.....	85
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	85
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สรุปผลการศึกษา.....	86
อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	89
<b>บรรณานุกรม.....</b>	<b>90</b>
<b>ภาคผนวก.....</b>	<b>97</b>
ภาคผนวก ก.....	98
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน.....	99
- เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน.....	109
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน.....	110
- เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน.....	120
- แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	121
- แบบประเมินแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน.....	137
- แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	139
- แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของ.....	140

นักเรียน.....	
ภาคผนวก ข.....	141

สารบัญ (ต่อ)



	หน้า
- ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน.....	142
- ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน.....	143
- ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (IOC).....	145
- ผลการประเมินคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ.....	147
ภาคผนวก ค.....	148
- ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนจากกลุ่มทดลอง.....	149
ภาคผนวก ง.....	179
- ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนจากกลุ่มประชากร.....	180
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่า t-test ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows.....	190
ภาคผนวก จ.....	192
- ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r).....	193
- ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	195
- ผลการวิเคราะห์การทดสอบ t-test.....	197
- ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน.....	200
ภาคผนวก ฉ.....	202
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	203
ภาคผนวก ช.....	204
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	205
ภาคผนวก ซ.....	210
- หนังสือขอเผยแพร่เอกสารงานวิชาการและตอบรับการเผยแพร่.....	211
<b>ประวัติผู้วิจัย.....</b>	<b>245</b>

## สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	แสดงโครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรโรงเรียนวัดเขาพระ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6.....	25
2.2	แสดงโครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรโรงเรียนวัดเขาพระ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	26
3.1	แบบแผนการศึกษา.....	73
4.1	ค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนระหว่างเรียนและการทดสอบหลังเรียน.....	81
4.2	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียน.....	82
4.3	ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน.....	83

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 3)

การจัดการศึกษาของไทยในระยะเวลาที่ผ่านมาและปัจจุบันได้นำเอาแนวคิด หลักการในการจัดการศึกษาส่วนใหญ่มาจากต่างประเทศ ไม่ได้เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตร การเรียนการสอนในโรงเรียน ทำให้ไม่สอดคล้องกับความจำเป็น หรือความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนเรียนในสิ่งที่ไม่มีความหมายกับตนเองและไม่สามารถนำสิ่งที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ โดยเฉพาะในการนำเสนอบทเรียนภาษาอังกฤษ ยังเน้นเนื้อหาจากสถานการณ์ต่างประเทศที่ไกลตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนที่มีประสบการณ์ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของต่างประเทศค่อนข้างจำกัด ยากที่จะตีความได้ และไม่สามารถโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเองให้เข้ากับเรื่อง (Topic) ได้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจ ขาดความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการเรียน จากปัญหาดังกล่าวประกอบกับความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและระบบการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รัฐบาลได้ให้ความสำคัญระหว่างวิทยาการสมัยใหม่และวัฒนธรรมนอกชุมชนกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงส่งเสริมให้สถานศึกษา นำความรู้จากการศึกษาค้นคว้า หรือการวิจัยในศาสตร์สาขาต่าง ๆ รวมถึงแหล่งวิทยาการท้องถิ่น มาประกอบการพิจารณา จัดเนื้อหาสาระของกระบวนการเรียนการสอนทุกระดับ และทุกรูปแบบการศึกษา อย่างจริงจัง เนื้อหาบทเรียนภาษาอังกฤษ ควรให้สอดคล้องกับความ ต้องการ

ของท้องถิ่น ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียนและเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น (กฤติยา ศิริพันธ์, 2551: 1)

นักการศึกษา นักวิชาการ นักวิจัย ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สองและภาษาต่างประเทศ (English as a Second/Foreign Language) ต่างพยายามศึกษาค้นคว้าหาวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางการเรียนภาษาอังกฤษ (English Proficiency) ในระดับที่ต้องการปัจจัยและตัวแปรต่าง ๆ ที่อาจจะมิผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนต่างได้รับการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงตัวแปรหรือปัจจัยใดที่ควรจะได้รับ การส่งเสริมและตัวแปรหรือปัจจัยใดที่ควรจะได้รับ การหลีกเลี่ยงหรือแก้ไข ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้ ประเด็นหนึ่งที่นักวิจัยสนใจมาก คือ เรื่องความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคน (Individual Learner Differences) โดยได้ชี้ให้เห็นว่า จุดประสงค์ของการศึกษาคความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคนนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจว่าความแตกต่างเหล่านี้มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียน (Achievement) และประสิทธิภาพทางภาษาอังกฤษรวมทั้งความแตกต่างระหว่าง การเรียนการสอนแบบที่มีผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher-centered) และการเรียนการสอนแบบที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-centered) ผู้เรียนภาษามีวิธีการเรียนรู้ภาษาที่เป็นเป้าหมายแตกต่างกันไปตามลักษณะส่วนตัวต่าง ๆ ซึ่งล้วนแต่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนแม้ว่าสไตล์การเรียนรู้จะเป็นสิ่งที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้โดยง่าย (อารยา พิณนอก, 2550: 2-3) จากการสอนที่เป็นทางการ ผู้เรียนก็สามารถปรับวิธีการในการเรียนของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับรูปแบบและสถานการณ์ในการเรียนที่กำลังเผชิญอยู่ได้ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนมีความเข้าใจว่าทำอย่างไรจึงจะให้การเรียนการสอน มีความสอดคล้องกับรูปแบบในการเรียนของผู้เรียนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ผู้เรียนมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบในการเรียนเพื่อประโยชน์สูงสุดกับตัวผู้เรียนเอง (ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์, 2543: 102-105)

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นระยะเวลาช้านาน อีกทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง แต่พบว่าการจัดการเรียนการสอนยังไม่ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารนั้น ต้องคำนึงถึงปัจจัยร่วม 2 ประการไปพร้อมกัน คือ ลักษณะของภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวันและวัตถุประสงค์ในการเรียนภาษาว่าเรียนไปเพื่ออะไร โดยในส่วนที่เกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวันและวัตถุประสงค์ของการเรียนภาษาเป็นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับตัวป้อนทางภาษาที่เป็นไปได้ (Logical linguistic input) และในระดับที่เพียงพอ ซึ่งตัวป้อนในที่นี้คือ กิจกรรมและเนื้อหาที่เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดให้กับผู้เรียนในการจัดกิจกรรม และเนื้อหาที่เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่เน้นความสามารถในการสื่อสาร ควรคำนึงถึง

ลักษณะของภาษาที่ใช้ในชีวิตจริงและวัตถุประสงค์ในการเรียนภาษาคบคู่กันไป (สุพัตรา กองทรัพย์, 2549: 2)

แนวทางในการแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ การแสวงหาแนวทางวิธีการสอน หรือสื่อการสอนแบบใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษบรรลุเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง คือ สื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะสื่อการเรียนการสอน จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี เมื่อผู้เรียนได้มีกิจกรรมร่วมด้วยตนเองและมีสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ นักเรียนได้แสวงหาความรู้มีส่วนร่วมในการเลือกตัดสินใจแก้ปัญหาและฝึกปฏิบัติอย่างแท้จริง ซึ่งจะเห็นได้ว่าสื่อการเรียนการสอนถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (สุวรรณทนา ชื่นอยู่, 2549: 3)

แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น การสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเป็นการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่งคือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกเสริมทักษะมาก ๆ เป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545: 113)

โรงเรียนวัดเขาพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 จัดให้มีการเรียนการสอนตามแนวนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และตามโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้และคุณลักษณะหรือค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้เพื่อตอบสนองความสามารถ ความถนัดและตอบสนองศักยภาพของผู้เรียนในแต่ละคน จึงได้จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นสาระเพิ่มเติม จากกิจกรรมทั้ง 8 กลุ่มสาระที่กล่าวมาแล้ว ถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญที่จะพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยอาจจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีคุณภาพ

จากการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเขาพระ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านทักษะการพูดและการสนทนาดังจะเห็นได้จาก การเรียนรู้ด้านทักษะการพูดเป็นทักษะที่มีปัญหามาก นักเรียนไม่สามารถพูดเป็นประโยคได้ ไม่กล้าแสดงออก พูดไม่คล่องและขาดความมั่นใจในการพูด จึงไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษถ่ายทอดเนื้อหาง่าย ๆ หรือใช้คำสิ่งที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งนักเรียนควรพูดสื่อความหมายง่าย ๆ และเข้าใจความหมายที่ผู้อื่นพูดได้ตามตัวชี้วัดในหลักสูตรที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยัง พบว่า นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน เมื่อให้ทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนที่เก่งเท่านั้นเป็นผู้ทำงาน ส่วนนักเรียนที่เรียนอ่อนไม่ช่วยเพื่อนทำงาน ขาดความกระตือรือร้น เพราะเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถทำได้ดีเท่าเพื่อน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูไม่เอื้อต่อความต้องการของเด็กก่อน นักเรียนบางคนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้เลย ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ 75 ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไข เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดีขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของปัญหาจึงได้ดำเนินการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถทางด้านการสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนให้ดีขึ้นซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ยังให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่คาดหวังว่านักเรียนต้องมีความรู้ประกอบครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและสามารถใช้ในการสื่อสารของนักเรียนต่อไป

## วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ตั้งจุดประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

### สมมติฐานของการศึกษา

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก

### ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีขอบเขตของการศึกษาดังต่อไปนี้

#### 1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ อำเภอรัชฎา จังหวัดตรัง สำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)  
เนื่องจากมีนักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 10 คน

## 2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการ  
เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559  
โรงเรียนวัดเขาพระ โดยใช้เวลาในการทดลอง รวม 20 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2559 ถึง  
วันที่ 24 มกราคม 2560

## 3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา คือ เนื้อหาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสนทนา  
ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4  
โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จำนวน 9 ชุด  
ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง Greeting

ชุดที่ 2 เรื่อง My family

ชุดที่ 3 เรื่อง Free time

ชุดที่ 4 เรื่อง My vacation

ชุดที่ 5 เรื่อง Food and Drink

ชุดที่ 6 เรื่อง Weather and Climate

ชุดที่ 7 เรื่อง Travel and Tourism

ชุดที่ 8 เรื่อง My future plan

ชุดที่ 9 เรื่อง My favorite sport

## 4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

### 4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษใน  
ชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

### 4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.2 ความพึงพอใจ



## นียมคัพทเฉพา

1. แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันทีผู้คักษาสร้างขึ้ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติ ทักษะการคิด และเกิดทักษะในการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันซึ่งประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ จำนวน 9 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 เรื่อง Greeting
- ชุดที่ 2 เรื่อง My family
- ชุดที่ 3 เรื่อง Free time
- ชุดที่ 4 เรื่อง My vacation
- ชุดที่ 5 เรื่อง Food and Drink
- ชุดที่ 6 เรื่อง Weather and Climate
- ชุดที่ 7 เรื่อง Travel and Tourism
- ชุดที่ 8 เรื่อง My future plan
- ชุดที่ 9 เรื่อง My favorite sport

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทีผู้คักษาสร้างขึ้เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันในการเรียนของนักเรียนทีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ซึ่งวัดได้จากผลคะแนนทีนักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทีผู้คักษาสร้างขึ้

4. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ หมายถึง เกณฑ์ทีใช้พิจารณาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนทีได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนทีได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

5. ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ระดับความรู้สึกชอบ รู้สึกพอใจของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันซึ่งประเมินโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

6. **โรงเรียนวัดเขาพระ** หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่จังหวัดตรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

7. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

### **ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**

1. ได้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. ได้แนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

4. เป็นแนวทางสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

5. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่สนใจในการผลิตสื่อ การพัฒนาสื่อและการเลือกสื่อการสอน วิธีสอนที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ความสามารถและความสนใจของนักเรียน

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายงานการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา และรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
3. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเขาพระ
4. หลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
5. แบบฝึกเสริมทักษะ
6. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความพึงพอใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4)

#### หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4)

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ทักษะเจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจโดยให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

### จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 5)

1. มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิดการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีมีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

### สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 6)

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

### คุณลักษณะอันพึงประสงค์

การพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลกดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 7)

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต

3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

### การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้จัดการเรียนรู้ โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียน บรรลุตามเป้าหมาย(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 20-21)

#### 1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

#### 2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้กระบวนการคิดกระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการ

ปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง  
กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทาง  
ในการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนและพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียน  
เกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจ  
ในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมี  
ประสิทธิภาพ

### 3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของ  
ผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณา  
ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและ  
ประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

### 4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรทั้งผู้สอนและผู้เรียน  
ควรมีบทบาทดังนี้

#### 4.1 บทบาทของผู้สอน

1. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน  
การจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็น  
ความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทาง  
สมองเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
4. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
5. จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีที่เหมาะสม มา  
ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
6. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและ  
ระดับพัฒนาการของผู้เรียน
7. วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียน  
การสอนของตนเอง

#### 4.2 บทบาทของผู้เรียน

1. กำหนดเป้าหมายวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
2. เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ
3. ลงมือปฏิบัติจริง สามารถสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
4. มีปฏิสัมพันธ์ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู
5. ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

### สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้อัตโนมัติ กระบวนการและคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อ ควรเลือกให้มีความเหมาะสม ระดับพัฒนาการและลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเองหรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว เพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสาร ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 22)

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สื่อการเรียนรู้ระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาท้องถิ่นชุมชนสังคมโลก
2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอนรวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลายสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ
5. มีการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. จัดให้มีการกำกับติดตามประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพ เกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพ สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ใน



สถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหา มีความถูกต้องและทันสมัยไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ

### **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้**

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตาม มาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็น เป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับ สถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็น กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศ ที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 23)

### **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ**

#### **ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ**

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิต ประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนัก ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับ ประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่าง ของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง

มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 2)

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้านหรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 3)

### ธรรมชาติการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 3) ดังนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสารการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียนแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความนำเสนอข้อมูลความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม
2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลกการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชนและสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

สรุปได้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษา

ต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งได้กำหนดสาระสำคัญไว้ดังนี้ ภาษาเพื่อการสื่อสารภาษาและ วัฒนธรรมภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน และโลก

### **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ทำการกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ไว้ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 4)

#### **สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร**

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดง ความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการ พูดและการเขียน

#### **สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม**

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของ เจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างถูกต้องและ เหมาะสม

#### **สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น**

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

#### **สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก**

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและ สังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบ

## อาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

### หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเขาพระ

โรงเรียนวัดเขาพระ ตั้งอยู่ที่ 24 หมู่ 4 ตำบลคลองปาง อำเภอรัษฎา จังหวัดตรัง รหัสไปรษณีย์ 92160 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับ ประถมวัย จนถึงระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเน้นทักษะการสอนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อให้นักเรียนมีทักษะขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้น (โรงเรียนวัดเขาพระ, 2558: 2)

### วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนวัดเขาพระจัดการศึกษาภายใต้การมีส่วนร่วมให้โรงเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาชาติ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงกว่า ค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในปีการศึกษา 2558

### พันธกิจ (Mission)

เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามวิสัยทัศน์ ( Vision) ที่โรงเรียนกำหนดไว้ จึงได้กำหนดภารกิจไว้ ดังนี้ (โรงเรียนวัดเขาพระ, 2558: 2-3)

1. บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งเป็นที่ไว้วางใจของชุมชน
2. พัฒนานักเรียนทุกคนให้เต็มศักยภาพ มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตรและเป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์และดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา

5. พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนสู่ประชาคมอาเซียน

6. จัด ปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ให้สะอาด ร่มรื่น สวยงามปลอดภัย ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

### เป้าหมาย (Goal)

1. ชุมชนให้ความร่วมมือและเชื่อมั่นในการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียน

2. นักเรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถเป็นไปตามหลักสูตรของโรงเรียน

3. นักเรียนมีการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

4. นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมตามความถนัด

5. นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. นักเรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา

7. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

8. อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

### สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรโรงเรียนวัดเขาพระ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ (โรงเรียนวัดเขาพระ, 2558: 3)

1. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

**2. ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

**3. ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

**4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

**5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

### คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเขาพระ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

(โรงเรียนวัดเขาพระ, 2558: 4)

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. รักความเป็นไทย

8. มีจิตสาธารณะ

### ความสำคัญ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ, 2558: 2)

### ขอบข่ายเนื้อหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ (กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ, 2558: 2-6)

**ภาษาเพื่อการสื่อสาร** การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

**ภาษาและวัฒนธรรม** การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

**ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น** การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยง ความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

**ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก** การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้ง ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

### **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้**

#### **สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร**

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดง ความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดง ความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

#### **สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม**

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และ นำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของ เจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและ เหมาะสม

#### **สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น**

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็น พื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

#### **สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก**

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และ สังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบ อาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

### **คุณภาพผู้เรียน**



### จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องที่ฟัง อ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคง่าย ๆ และ  
บทพูดเข้าจังหวะง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน บอกความหมายของคำและกลุ่มคำที่ฟังตรงตาม  
ความหมาย ตอบคำถามจากการฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่าย ๆ  
พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง ใช้คำสั่งและ  
คำขอร้องง่าย ๆ บอกความต้องการง่าย ๆ ของตนเอง พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเพื่อน  
บอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ใกล้ตัวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามแบบที่ฟัง  
พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว จัดหมวดหมู่คำตามประเภทของบุคคล สัตว์  
และสิ่งของตามที่ฟังหรืออ่าน

พูดและทำท่าประกอบ ตามมารยาทสังคม/วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บอกชื่อและคำศัพท์ง่าย ๆ  
เกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทาง  
ภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย

บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคง่าย ๆ ของภาษาต่างประเทศและ  
ภาษาไทย

บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

ใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว

มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง

ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่างและนันทนาการ ภายใน  
วงคำศัพท์ประมาณ 300-450 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)

ใช้ประโยคคำเดียว (One Word Sentence) ประโยคเดียว (Simple Sentence) ในการสนทนา  
โต้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

### จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงประโยค ข้อความ  
นิทาน และบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน เลือก/ระบุประโยคและข้อความตรงตาม  
ความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและ  
อ่าน บทสนทนา นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า

พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ  
พูด/เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือใน  
สถานการณ์ง่าย ๆ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว  
พูด/เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ  
ประกอบ

พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิและ  
ตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ที่ฟังและอ่าน พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว  
ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรม  
ของเจ้าของภาษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา  
เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ  
บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้  
เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย  
เปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลองและประเพณีของเจ้าของ  
ภาษากับของไทย

ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และ  
นำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับ  
ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและ  
สวัสดิการการซื้อ-ขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็น  
รูปธรรมและนามธรรม)

ใช้ประโยคเดี่ยวและประโยคผสม (Compound Sentences) สื่อความหมายตาม  
บริบทต่าง ๆ

### จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว  
โฆษณา นิทาน และบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง  
รูปแบบต่าง ๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน เลือกร/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ  
รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ  
พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว สถานการณ์ ข่าว

เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง และ คำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยาย ความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และ ข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ใน ความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์ เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคมและ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของ เจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและอธิบาย ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่ง การเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและ แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ

มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับ ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและ สวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100-2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็น นามธรรมมากขึ้น)



ตารางที่ 2.2 แสดงโครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรโรงเรียนวัดเขาพระ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
	ม.1	ม.2	ม.3
ภาษาไทย	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
คณิตศาสตร์	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
วิทยาศาสตร์	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
ประวัติศาสตร์	40 (1 นก.)	40 (1นก.)	40 (1นก.)
สุขศึกษา และพลศึกษา	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)
ศิลปะ	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)
ภาษาอังกฤษ	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
<b>รวมเวลาเรียนพื้นฐาน</b>	<b>880 (22 นก.)</b>	<b>880 (22 นก.)</b>	<b>880 (22 นก.)</b>
<b>รายวิชาเพิ่มเติม</b>	<b>200 (5 นก.)</b>	<b>200 (5 นก.)</b>	<b>200 (5 นก.)</b>
<b>รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</b>	<b>120</b>	<b>120</b>	<b>120</b>
<b>กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้</b>			
<b>รวมเวลาเรียนทั้งหมด</b>	<b>1,200 ชั่วโมง</b>		

หมายเหตุ: 1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดเป็นกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” บังคับตามหลักสูตร ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2. วิชาหน้าที่พลเมือง จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม แต่การจัดการเรียนการสอน ให้บูรณาการลงสู่กิจกรรมที่โรงเรียน ดำเนินการอยู่แล้ว โดยไม่เพิ่มชั่วโมงเรียน ได้แก่ กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมกีฬา กิจกรรมตามประเพณี กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น เพื่อปลูกฝังให้เกิดการปฏิบัติและกลายเป็นพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน

รายวิชาพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ  
โรงเรียนวัดเขาพระ  
ระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น

รายวิชาพื้นฐาน

ระดับชั้นประถมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1		
อ11101 ภาษาอังกฤษ	40 ชั่วโมง/ปี	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2		
อ12101 ภาษาอังกฤษ	40 ชั่วโมง/ปี	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3		
อ13101 ภาษาอังกฤษ	40 ชั่วโมง/ปี	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4		
อ14101 ภาษาอังกฤษ	80 ชั่วโมง/ปี	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5		
อ15101 ภาษาอังกฤษ	80 ชั่วโมง/ปี	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		
อ16101 ภาษาอังกฤษ	80 ชั่วโมง/ปี	

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1			
อ21101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	60 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.5	หน่วยกิต
อ21102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	60 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.5	หน่วยกิต
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2			
อ22101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	60 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.5	หน่วยกิต
อ22102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	60 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.5	หน่วยกิต
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3			
อ23101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	60 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.5	หน่วยกิต
อ23102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	60 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.5	หน่วยกิต

## คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

อ14101 ภาษาอังกฤษ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 80 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์ ตัวอักษรและเสียง คำ กลุ่มคำ ประโยค คำถาม บทสนทนา หลักการอ่าน คำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ นิทาน ภาพตรงตามความหมาย ความต้องการของตนเอง และความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อนและครอบครัว ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆใกล้ตัว ทำทางประกอบอย่างสวยงาม ตามมารยาทสังคม กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการอาเซียน ความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาลและงานฉลอง ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย เรียนรู้ประเพณี เปรียบเทียบ ความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมอาเซียน และ คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และการสืบค้นข้อมูลรวบรวมข้อมูล ตลอดจน สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน โดยใช้กระบวนการทางภาษานำมาปฏิบัติ ได้แก่ การฟัง การพูด โต้ตอบและทำท่าประกอบ การอ่านออกเสียง การเขียน การเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษา การถ่ายทอด เรื่องราว วรรณกรรม แสดงถึงเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และค่านิยมอาเซียน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต เทคโนโลยี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

ข้อมูลและความสำคัญของเทศกาล วันสำคัญ/ งานฉลองและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เช่น วันสำคัญของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน การแต่งกาย ฤดูกาล อาหาร เครื่องดื่ม

### รหัสตัวชี้วัด

ต 1.1 ป.2/1, ป.2/2, ป.2/3, ป.2/4

ต 1.2 ป.2/1, ป.2/2, ป.2/3, ป.2/4,ป.4/5

ต 1.3 ป.2/1, ป.2/2, ป.2/3

ต 2.1 ป.2/1, ป.2/2

ต 2.2 ป.2/1, ป.2/2, ป.2/3

ต 3.1 ป 2/1

ต 4.1 ป 2/1

ต 4.2 ป 2/1

รวมทั้งหมด 20 ตัวชี้วัด

### ผลการเรียนรู้ของ ASEAN Curriculum Sourcebook

1. ประชาชนสามารถทำงานร่วมกันโดยข้ามพรมแดนเรื่องภาษา
2. ประชาชนในอาเซียนแลกเปลี่ยนเรื่องราวขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างมากมาย
3. มีกลุ่มภาษาหลายกลุ่มในอาเซียน
4. เรื่องราวในวรรณกรรมมีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์ของประชาชน
5. เราสามารถจัดกลุ่มภาษาต่างๆ ได้หลายวิธีทั้งในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับภูมิภาค
6. เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลกช่วยกำหนดงานวรรณกรรม
7. ลักษณะการใช้คำเรียกขาน บ่งบอกถึงความสัมพันธ์
8. เด็ก ๆ มีบทบาทที่แตกต่างกันไปแต่ละวัฒนธรรม
9. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทำให้ได้เพื่อนใหม่เพิ่มมากขึ้น
10. บทกวีสามารถอธิบายถึงความสัมพันธ์ของคนกับธรรมชาติได้

## หลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

### ความหมายของการสื่อสาร

การเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีเป้าหมายให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการสื่อสาร การฟังการพูด การอ่านและการเขียน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำ ความรู้มาใช้ อย่างมีวิจารณญาณ นักการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ ดังนี้

จันทิวา ศรีมะโฮงนาม (2550: 17-18) ได้กล่าวถึงความหมายของการสื่อสารไว้ว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสาร ข้อมูล ตลอดจนความคิดเห็นและความรู้สึก ระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ด้วยวิธีการส่งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การพูดซึ่งแสดงออกด้วย น้ำเสียงรวมทั้งการแสดงสีหน้าท่าทาง และวิธีการรับข้อมูลโดยใช้การฟัง การอ่าน ซึ่งการสื่อสาร จะประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีความรู้ทางไวยากรณ์ ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในสังคม นั้นรวมทั้งความสามารถในการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ ด้วย



จิราภา รังคะราช (2548: 14) ได้กล่าวถึงความหมายของการสื่อสารไว้ว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความคิดเห็นและความรู้สึกระหว่างคน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ด้วยวิธีการส่งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การพูด การแสดงออกด้วยน้ำเสียง รวมทั้งการแสดงสีหน้า การแสดงท่าทางต่าง ๆ ซึ่งการจะสื่อสารจะประสบผลสำเร็จนั้นจะต้องมีความรู้ทางไวยากรณ์ ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในสังคมนั้น รวมทั้งความสามารถในการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ

กล่าวโดยสรุป การสื่อสารหมายถึงการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป แลกเปลี่ยนความรู้ข่าวสาร ข้อมูล ความคิดเห็น ความรู้สึกต่อกันด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

### **แนวคิดและหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร**

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้ โดยใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ครูผู้สอนต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตน

อาทิตย์ โคตรศรีวงษ์ (2546: 18-19) กล่าวถึงการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นที่การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษา ตามความมุ่งหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ และแม้จะให้ความสำคัญของการใช้ภาษา แต่ก็ไม่ได้ละเลยเรื่องความถูกต้องของภาษา การเรียนการสอนภาษา แนวนี้ เน้นการทำกิจกรรมเพื่อฝึกการใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงที่สุด โดยฝึกในลักษณะทักษะสัมพันธ์ (Integrated Skill) หรือทักษะรวม โดยเป็นผู้นำกิจกรรมมาให้ผู้เรียนฝึก เช่น การสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้สนทนากันเองให้ผู้เรียนมีปฏิริยาโต้ตอบซึ่งกันและกันในหลายลักษณะ เช่น เป็นคู่ เป็นกลุ่ม 3 คน กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ ผู้สอนอาจประเมินผลผู้เรียนโดยดูจากการแสดงออกในการมีส่วนร่วมกิจกรรม

ฤทัยชนนี สิทธิชัย และคณะ (2548: 3) กล่าวถึงการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการดำเนินชีวิตยุคโลกไร้พรมแดนนั้นการพัฒนาความรู้ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาครูและกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กันไปด้วยโดยจุดประสงค์หลักของหลักสูตรภาษาอังกฤษเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม มีพัฒนาการในการฟัง การพูดการอ่านและการเขียนเพื่อการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ กระบวนการเรียนรู้ที่ให้ออกาสผู้เรียนได้ฝึกทักษะอย่างจริงจังและเลือกสื่อการเรียนได้อย่างเหมาะสม จะส่งผลให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำลี รักสุทธี (2544: 6) กล่าวถึงการเรียนภาษาต่างประเทศต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้ อื่นนอกจากจะเรียนเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับภาษายังเรียนเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้และ การสื่อสารกับผู้อื่นตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ผู้เรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน สอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา การเรียนควรประกอบด้วย กิจกรรมที่หลากหลาย อันจะนำไปสู่การพึ่งตนเองได้ (Learner - independence) และสามารถ เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong learning)

มอร์โรว์ (Morrow, 1981: 25-28) ได้กล่าวถึงการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรมีหลักการ สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่าคุณกำลังทำอะไร (Know what you are doing) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ต้องมีจุดประสงค์และเป้าหมายที่แน่นอน สิ่งที่นักเรียนจะเรียนรู้ต้องเป็นสิ่งที่นำไปใช้ได้จริง เช่น การ อ่านคำแนะนำ การเขียนจดหมาย การพูดคุยโต้ตอบ เป็นต้น รูปแบบทางภาษาที่ครูจัดให้ผู้เรียนถือว่าเป็น ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ และผู้เรียนสามารถตอบตนเองได้ว่าทำไมต้องฝึกเช่นนั้น
2. ส่วนทั้งหมดของภาษาสำคัญกว่าผลรวมของส่วนย่อย (The whole is more than the sum of the parts) หมายความว่า การสอนต้องเป็นไปในลักษณะบูรณาการ ไม่แยกสอนเป็นส่วน ๆ เพราะจะ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ไม่ดีเท่ากับการสอนทั้งหมด
3. กระบวนการสื่อสารมีความสำคัญเท่ากับรูปแบบภาษา (The processes are as important as form) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรมีลักษณะที่เหมือนกับ สถานการณ์จริงมากที่สุด โดยเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการสื่อสารในชีวิตจริงมีดังนี้
  - 3.1 ช่องว่างระหว่างข้อมูล (Information gap) คือความต้องการในการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและ กัน เนื่องจากคู่สนทนาไม่มีข้อมูล หรือมีข้อมูลไม่เพียงพอทำให้ต่างฝ่ายต้องการที่จะทราบหรือให้ ข้อมูลซึ่งกันและกัน
  - 3.2 การเลือก (Choice) ผู้เรียนมีโอกาสเลือกพูดเลือกเขียนและเลือกใช้รูปแบบภาษาที่ตนเอง ต้องการ
  - 3.3 ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้เรียนมีโอกาสทราบว่าการสื่อสารของตนเองประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวในการสื่อความหมาย จะได้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การสื่อสารประสบผลสำเร็จในที่สุด
4. การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติ (To learn it do it) ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ภาษาให้ มากที่สุด ให้ผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน โดยเลือกใช้ภาษาที่ตนเองต้องการและให้ประเมิน การสื่อสารของตนเอง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสในการใช้ภาษาให้มากที่สุด

5. ข้อผิดพลาดไม่ใช่สิ่งสำคัญที่จะต้องแก้ไขเสมอ (Mistake are not always amistake) ผู้สอนจะต้องพิจารณาแก้ไขข้อผิดพลาดเฉพาะในส่วนที่สำคัญ ๆ อันจะทำให้เกิดความผิดพลาดหรือสับสนในการสื่อสารเท่านั้น เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความท้อถอยที่จะสื่อสาร และผู้สอนควรเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมและให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลทางภาษาให้เหมาะสมก่อนการใช้ภาษาจริง

กล่าวโดยสรุป การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยเน้นให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสาร ข้อมูลความคิดเห็น ความรู้สึกระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีกระบวนการคิดในการนำความรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการฝึก เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย ทั้งทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน ทั้งนี้มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และประโยชน์จากการเรียนภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อการศึกษาหาความรู้และประกอบอาชีพ

### ขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าและการประกอบอาชีพ ซึ่งมีผู้นำเสนอรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

จรัสศรี คิวสุวรรณ (2550: Online) ได้เสนอรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นการบูรณาการวิธีการสอนต่าง ๆ โดยยึดการสอนโดยธรรมชาติของภาษา (Whole language) และผสมผสานวิธีการสอน 3 แบบเข้าด้วยกัน ดังนี้

1. วิธีการสอนแบบ CLE หรือมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated language encounters: CLE) มีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 เล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง
- 1.2 นักเรียนเล่าเรื่องกับลำดับเหตุการณ์
- 1.3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน
- 1.4 ทำหนังสือเล่มใหญ่
- 1.5 เล่นเกมและกิจกรรมทางภาษาอื่นๆ

2. วิธีสอนแบบ 3Ps หรือ 3 ขั้นตอน คือ

2.1 ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ครูนำเสนอบทเรียนเป็นคำศัพท์หรือรูปประโยคให้ชัดเจนควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ ด้วยการฟังและพูด

2.2 ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice) ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกภาษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เน้นการฟังและพูด เพื่อใช้ภาษาขั้นที่ 1 ให้คล่องแคล่ว แล้วจึงฝึกอ่านในลักษณะการฝึกแบบควบคุมหรือชี้นำ (Controlled practice directed activities) โดยครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกไปสู่การฝึกแบบค่อย ๆ เป็นอิสระมากขึ้นในลักษณะกึ่งควบคุม (Semi - controlled) การฝึกขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ ด้วยเช่นกันในการฝึกนั้นครูจะเริ่มต้นจากการฝึกปากเปล่า (Oral) ซึ่งเป็นการพูดแบบง่าย ๆ จนได้รูปแบบภาษาแล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นภายในห้องเรียน ครูต้องให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้นักเรียนรู้ว่าตนเองใช้ภาษาถูกต้องหรือไม่

2.3 ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) ครูให้นักเรียนอ่าน เขียน และทำแบบฝึกหัดหรือนำภาษาไปใช้ในการเล่นเกม ร้องเพลงและบูรณาการทักษะในการนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาในขั้นนี้เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้จากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่สถานการณ์จริงนอกห้องเรียน การฝึกใช้ภาษามุ่งให้ผู้เรียนลองใช้ภาษากับสถานการณ์จำลองและนำไปสู่สถานการณ์จริงด้วยตนเอง ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทาง

3. วิธีสอนแบบ Whole Language เป็นการสอนภาษาโดยองค์รวมหรือสอนภาษาโดยธรรมชาติของภาษา เน้นการบูรณาการทักษะทั้ง 4 ด้าน คือทักษะการฟัง ทักษะการพูดทักษะการอ่านและทักษะการเขียน นักเรียนจะเรียนภาษาโดยใช้วรรณคดีเป็นพื้นฐาน (Literaturebased) ครูจะใช้วรรณคดีอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น หนังสือนิทาน บทร้อยกรอง เพลง เรื่องเล่า มาเล่าให้นักเรียนฟัง การเรียนรู้ภาษาเกิดจากการติดต่อสื่อสารระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับนักเรียนการฟังเรื่องที่ครูเล่าจะให้นักเรียนเข้าใจในภาพรวม (Whole) แล้วจึงแยกสอนหน่วยย่อย

ธูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2549: 30-31) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการพูดสื่อสารต้องใช้เวลาในการฝึก ต้องมีแรงจูงใจและความถนัดของผู้เรียนและขึ้นอยู่กับคุณภาพในการสอนของครูด้วยแนวทางพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ มีดังนี้

1. การสร้างความเคยชิน ทุกครั้งเมื่อครูเข้าชั้นเรียน ควรเริ่มต้นด้วยการทักทายเป็นภาษาอังกฤษด้วยรูปประโยคง่าย ๆ จะเป็นการอุ่นเครื่องที่ดี เมื่อผู้เรียนสามารถพูดโต้ตอบประโยคง่าย ๆ ได้ก็จะมีกำลังใจและความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ทำให้กล้าที่จะแสดงออก กล้าพูดภาษาอังกฤษโดยไม่รู้ตัวเมื่อจะออกคำสั่งให้ผู้เรียนทำอะไรก็ตาม ครูควรเลือกใช้คำสั่งเป็นภาษาอังกฤษง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับระดับชั้น หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาไทยโดยไม่จำเป็น ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เรียนที่พูดไม่

คล่องแคล่ว จะทำให้ผู้เรียนกล้าพูดมากขึ้น ฝึกให้ผู้เรียนใช้คำ หรือกลุ่มคำหรือประโยคภาษาอังกฤษที่จำเป็น

2. สร้างความสนุกสนานและเพลิดเพลิน ครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาจะต้องรู้จักคัดเลือกกรุปประโยคที่เหมาะสมกับผู้เรียน เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เช่น เพลง เกม การสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติ อาจเป็นสถานการณ์ที่ครูกำหนด หรือผู้เรียนแต่งเอง เป็นต้น

3. สร้างความถูกต้องแม่นยำ นอกจากสร้างความเคยชินและสร้างความสนุกสนานแล้ว สิ่งที่คุณมองข้ามไม่ได้คือความถูกต้องแม่นยำ ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องไวยากรณ์ กฎเกณฑ์ วิธีออกเสียงและสำเนียง มีความรู้เรื่องคำศัพท์และการนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้เป็นอย่างดี เพื่อจะเป็นรูปแบบที่ดีแก่ผู้เรียน

4. สร้างบรรยากาศ ครูต้องรู้จักสร้างบรรยากาศ เริ่มตั้งแต่ครูก้าวเข้าชั้นเรียนโดยใช้กิจกรรมและสื่อต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ มีการเคลื่อนไหว เพลิดเพลินสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นที่จะพูดภาษาอังกฤษโดยอิสระไม่ต้องรอให้ครูบังคับ นอกจากนี้ครูจะต้องรู้จักจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการฝึกพูดภาษาอังกฤษ

5. สร้างความมั่นใจ ครูต้องสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน นับตั้งแต่ก้าวแรกที่ครูเข้าชั้นเรียน ด้วยบุคลิกท่าทาง และน้ำเสียงที่น่าเชื่อถือ ศรัทธา สร้างความเป็นกันเอง ให้คำชมเชยเมื่อผู้เรียนพูดได้ถูกต้อง และครูควรมีความอดทนคอยให้ความช่วยเหลืออย่างจริงใจ เมื่อพบว่าผู้เรียนมีปัญหาในการพูด ให้โอกาสให้กำลังใจ ครูควรหลีกเลี่ยงบรรยากาศที่เคร่งเครียดเกินไป พยายามให้ผ่อนคลายมากที่สุด เพื่อสร้างเจตคติที่ดีของผู้เรียนต่อการพูดภาษาอังกฤษ มีกำลังใจและความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่าง ไม่เคอะเขิน และมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกพูดภาษา โดยมีขั้นตอนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ต้องสอนคู่ทักษะการฟัง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

5.1 ครูอธิบายสถานการณ์ที่ต้องการฝึกพูดให้นักเรียนฟัง จนเข้าใจว่าจะต้องแสดงท่าทางอย่างไร

5.2 ครูพูดสนทนาให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง

5.3 นักเรียนพูดบทสนทนาพร้อมกันทั้งชั้น

5.4 นักเรียนฝึกพูดบทสนทนาภายในกลุ่ม

5.5 ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาพร้อมกันเป็นกลุ่มและเป็นคู่

ละเอียต จุฑานันท์ (2543: 100 -101) กล่าวว่าวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรมีขั้นตอนดังนี้

1. **ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)** เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ควบคู่กับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา การนำเสนอเนื้อหา อาจดำเนินการดังนี้

1.1 การนำเข้าสู่เนื้อหา (Lead-in) ผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียน โดยการใช้ภาพแผนที่หรือเล่าให้ฟัง จากนั้นจึงนำเสนอเนื้อหาโดยให้ผู้เรียนฟังหรืออ่านเรื่องหรือบทสนทนาที่มีบริบทหรือสถานการณ์กำกับ

1.2 การดึงความรู้เดิม (Elicitation) ผู้สอนตั้งคำถาม 2-3 คำถามเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมากน้อยเพียงใด

1.3 การอธิบาย (Explanation) อธิบายเนื้อหาทางภาษาที่จำเป็น เมื่อผู้สอนเห็นว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจ

2. **ขั้นการฝึก (Practice)** ให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาที่เรียนรู้ใหม่ โดยเริ่มต้นด้วยการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการฝึกเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องของภาษาให้ผู้เรียนทำความเข้าใจความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ โดยใช้การฝึกหลายรูปแบบ

3. **ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)** เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะเปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาในห้องเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกห้องเรียน ผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดสถานการณ์และชี้แนะแนวทาง ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างอิสระ ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนด การได้เลือกใช้ภาษาเองจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ

จากรูปแบบขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ควรมีขั้นตอนการดำเนินการสอน โดยมีการบอกวัตถุประสงค์ที่จะเรียน การนำเสนอเนื้อหา (Presentation) การฝึกปฏิบัติ (Practice) และการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) โดยใช้ภาษาอย่างอิสระและใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

### **การใช้บทสนทนาในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร**

โกเวอร์ และวอลเตอร์ (Gower and Walters. 1983: 24) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการใช้บทสนทนาในการสอนภาษาว่าบทสนทนาเป็นการสื่อสารที่ใช้ภาษาอังกฤษอีกรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยผู้พูดสองคนที่มีลักษณะเฉพาะของตนเองซึ่ง ได้แก่ พื้นเพเดิม บุคลิกภาพ ลักษณะของอารมณ์ทัศนคติ รวมถึงบทบาทของสังคมต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้พูดเกิดการใช้ภาษาว่าจะใช้ภาษาแบบไหนและอย่างไร นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ความคุ้นเคย และความเกี่ยวข้องกันในสังคมก็จะมีผลต่อการสื่อสาร สถานที่ในการสนทนา เรื่องที่ต้องการสื่อสารกันก็เป็นองค์ประกอบสำคัญอีกด้วย

ยิ่งไปกว่านี้ประโยชน์ที่ใช้ในการสนทนาเกี่ยวข้องกับเรื่องไวยากรณ์เสียง การใช้คำและภาษาที่ต้องใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารเช่น วิธีการเริ่มต้นสนทนา การพูดเพื่อขัดจังหวะ และการพูดเน้นในจุดใดจุดหนึ่ง

พุทธา พลพวก (2552: 26-27) กล่าวถึงการใช้บทสนทนาเพื่อนำเสนอเรื่องตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการไว้ว่า บทสนทนาที่เขียนขึ้นมาโดยตัดแปลงจากภาษาที่พูดจริงที่มีการตัดคำบางคำออกไปเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน โดยใช้ภาษาที่เหมาะสมตามระดับของนักเรียนจะเป็นสื่อที่ดีในการสอนภาษาเรื่องใหม่ ๆ เนื่องจาก

1. มีความเป็นธรรมชาติแต่ยังคงครอบคลุมขอบเขตภาษาที่ต้องการสอน
2. แสดงให้เห็นบทบาทที่ใช้ในการสื่อสาร
3. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของภาษาได้ดี
4. ช่วยให้นักเรียนจดจำได้มาก

ข้อควรคำนึงในการใช้บทสนทนาในการสอนภาษามีดังนี้

1. นักเรียนต้องเข้าใจเนื้อหาของภาษาเท่า ๆ กับเข้าใจบทสนทนา รวมถึงรายละเอียดต่าง ๆ เช่น พูดกับใคร เมื่อไหร่ ที่ไหน และพูดทำไม โดยอาจใช้อุปกรณ์การสอน ช่วยให้เข้าใจหรือถ้ามีเวลาจำกัดครูอาจบอกนักเรียนก็ได้ แต่นักเรียนต้องเกิดความเข้าใจด้วย
2. บทสนทนาที่ใช้ควรมีความยาวประมาณ 4-6 บรรทัด และมีเนื้อหาภาษาที่เป็นเป้าหมายอยู่ในบรรทัดสุดท้าย นั่นหมายถึงบรรทัดแรก ๆ ของบทสนทนาจะเป็นแนวทางในการฝึกเพื่อให้เกิดการใช้ภาษาในบรรทัดสุดท้าย
3. บทสนทนาที่ครูแต่งขึ้นอาจแตกต่างไปจากบทสนทนาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน แต่ยังคงประกอบไปด้วยคำหรือวลีต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถนำมาสอนได้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น คำว่า Sorry, หรือ Oh ! dear. เป็นต้น
4. ภาษาที่ไม่เป็นปัจจุบันที่ปรากฏในบทสนทนาไม่ควรจะให้มีบ่อย นอกจากครูจะมีเหตุผลที่ต้องการให้นักเรียนรู้จักภาษานั้น ๆ
5. การเตรียมนักเรียนเพื่อนำไปสู่บทสนทนา อาจทำได้โดยใช้คำถามทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนก็ได้
6. อย่าข้ามข้อความบางตอนที่ปรากฏในบทสนทนาไปโดยที่นักเรียนไม่ได้ยินหรือไม่ได้ใส่ใจกับข้อความนั้น ๆ ครูอาจตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อถามถึงสิ่งเหล่านั้น เพื่อทดสอบดูว่านักเรียนจะตอบได้หรือไม่

7. ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนจากสิ่งที่เขาได้ยินโดยการถามคำถามทั่ว ๆ ไป และตามด้วยคำถามที่ถามเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น

8. การสอนบทสนทนาโดยให้เพื่อนครุมาช่วยสอนและพูดสนทนากัน หรือการให้ดู วีดีโอ หรือการสอนที่พยายามจะแยกให้เห็นชัดเจนว่าใครพูดกับใคร มีประโยชน์มากต่อการสอนบทสนทนา

จากการใช้บทสนทนาในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร กล่าวโดยสรุปได้ว่า การใช้บทสนทนาในการสอนภาษาประกอบด้วยผู้พูดสองคนที่มีลักษณะเฉพาะของตนเองซึ่งได้แก่พื้นเพเดิม บุคลิกภาพ ลักษณะของอารมณ์ ทัศนคติ รวมถึงบทบาทของสังคมต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้พูดเกิดการใช้ภาษาว่าจะใช้ภาษาแบบไหนและอย่างไรโดยดัดแปลงจากภาษาที่พูดจริงที่มีการตัดคำบางคำออกไปเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน โดยใช้ภาษาที่เหมาะสมตามระดับของนักเรียนจะเป็นสื่อที่ดีในการสอนภาษาเรื่องใหม่ ๆ

## แบบฝึกเสริมทักษะ

### ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกเสริมทักษะ

รัตนา ตีศาลา (2544: 6) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง สื่อสิ่งเร้าหรือกิจกรรมที่ครูสร้างขึ้น เพื่อเสริมทักษะให้แก่นักเรียน เพื่อทบทวนเนื้อหาต่าง ๆ ที่เรียนผ่านไปแล้ว จนสามารถนำความรู้ไปใช้โดยอัตโนมัติ ถูกต้อง คล่องแคล่ว แม่นยำ แบบฝึกจึงเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับผู้เรียน และยังช่วยให้ผู้เรียนแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนด้วยการฝึกฝนแบบฝึกเสริมทักษะที่ครูสร้างขึ้น

สมใจ สมคิด (2544: 9) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหา โดยครูเป็นผู้แนะนำ ช่วยเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียน ดังนั้นแบบฝึกทักษะจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนไม่น้อย ในการช่วยเสริมสร้างทักษะ ทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้น ช่วยทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

พรเทพ ฐิณ (2548: 1) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง แบบฝึกหัดซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูสร้างขึ้น โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ เพื่อเสริมทักษะเฉพาะอย่างให้กับนักเรียน เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะทางวิทยาศาสตร์ และทักษะทางคณิตศาสตร์ เป็นต้น



นงนุช สามัญญฤทธิ์ (2550: 41) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง วัฏกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา ทำความเข้าใจ ฝึกปฏิบัติควบคู่ไปกับเนื้อหาที่เรียนจนเกิดทักษะ สามารถนำ ความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง และแบบฝึกทักษะยังเป็นเครื่องมือที่ครูใช้ในการตรวจสอบความรู้และ ความเข้าใจของนักเรียนอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะเป็นวัฏกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา ทำความเข้าใจและฝึกปฏิบัติ เพื่อเสริมทักษะเฉพาะอย่างให้กับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหา โดยครูเป็นผู้แนะนำช่วยเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยทำให้การสอนของครูและการ เรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

### ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ

#### 1. ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวของกาเย่ (Gagne)

หลักการจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวกาเย่ (Gagne) มีลำดับขั้นของการเรียนรู้ 8 ขั้นตอน ดังนี้ (วารี บุชบงค์, 2542: 40)

1. การเรียนรู้สัญญาณเป็นการเรียนรู้ที่จะตอบสนองสิ่งเร้า
2. การเรียนรู้ความสัมพันธ์ของสิ่งเร้า
3. การเรียนรู้การเชื่อมโยง ในขั้นนี้เกิดจากการเรียนรู้จากความสัมพันธ์
4. การเรียนรู้ของสิ่งเร้าหลาย ๆ คู่ มาประสานสัมพันธ์สอดคล้อง จนเกิดเป็นความสามารถทำอย่างใดอย่างหนึ่งได้ และทำได้อย่างแม่นยำยิ่งทุกครั้งที่ทำ
5. การเรียนรู้ทางภาษา เกิดจากการนำสิ่งที่รู้แล้วมาช่วยให้เรียนสิ่งใหม่
6. การเรียนรู้จากการจำแนก สามารถแยกสิ่งต่างگانออกมาได้
7. การสร้างมโนทัศน์ สามารถกำหนดเกณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือแยกสิ่งของหรือบุคคลตามลักษณะหรือคุณสมบัติได้
8. การเรียนรู้กฎ เป็นการใช้มโนทัศน์หลาย ๆ อันมาประมวลแล้วกำหนดเป็นเกณฑ์เพื่อนำมาใช้ในการวินิจฉัย หรือตัดสินใจได้ว่า มาก-น้อย ถูก-ผิด ดีกว่า ใหญ่กว่า เป็นต้น

#### 2. ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์

หลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีของธอร์นไดค์ มีหลักเบื้องต้นว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง โดยสรุปเกี่ยวกับกฎของการเรียนรู้มีดังนี้ (วารี บุชบงค์, 2542: 40)

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) คำกล่าวนี้กล่าวถึงสภาพความพร้อมของ นักเรียนทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ความพร้อมทางร่างกาย หมายถึง ความพร้อมทางวุฒิภาวะและอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ทางด้านจิตใจ หมายถึง ความพร้อมที่เกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ ถ้าเกิดความพอใจย่อมนำไปสู่การเรียนรู้ ถ้าเกิดความไม่พึงพอใจจะทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้หรือทำให้การเรียนรู้หยุดชะงักไป
  2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) กฎนี้กล่าวถึงการสร้างความมั่นคงของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดกระทำซ้ำ ๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร จากกฎข้อนี้มีข้อย่อยอีก 2 ข้อ คือ
    - 2.1 กฎแห่งการใช้ (Law of use) เมื่อเกิดความเข้าใจหรือเรียนรู้แล้ว มีการกระทำหรือนำสิ่งที่เรียนรู้สิ่งนั้นไปใช้บ่อย ๆ จะทำให้ความรู้มั่นคงถาวร
    - 2.2 กฎแห่งการไม่ใช้ (Law of Disuse) เมื่อเกิดความเข้าใจหรือเรียนรู้แล้วไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย จะทำให้การเรียนรู้นั้นไม่คงทนถาวร หรือในที่สุดก็เกิดการลืม จนไม่เรียนรู้อีกเลย
  3. กฎแห่งผลหรือกฎแห่งความพอใจ (Law of effect) กฎนี้กล่าวถึงผลที่ได้รับเมื่อแสดงพฤติกรรม การเรียนรู้แล้วว่า ถ้าได้รับผลที่พึงพอใจนักเรียนย่อมอยากที่จะเรียนรู้ต่อไป จะทำให้เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองมั่นคงถาวร ต้องให้นักเรียนได้รับผลที่พึงพอใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล
- ### 3. ทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์
- หลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีของสกินเนอร์ ซึ่งเกี่ยวกับวางเงื่อนไขของการกระทำจากแนวคิดที่ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม และผลการกระทำของพฤติกรรมนั้นมีผลต่อพฤติกรรมนั้น ทฤษฎีนี้เน้นการกระทำ ของนักเรียนมากกว่าสิ่งเร้าที่ผู้สอนกำหนด การเสริมแรงจะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น กฎการเรียนรู้ของสกินเนอร์ คือ กฎการเสริมแรง ซึ่งมี 2 เรื่อง ได้แก่
1. ตารางกำหนดการเสริมแรง (Schedule of reinforcement) เป็นการใช้กฎเกณฑ์บางอย่าง เช่น เวลา พฤติกรรม เป็นตัวกำหนดในการเสริมแรง
  2. อัตราการตอบสนอง (Response rate) เป็นการตอบสนองที่เกิดจากการเสริมแรงต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดขึ้นมากน้อยคงทนถาวรเท่าใด ย่อมแล้วแต่ตารางกำหนดการเสริมแรงนั้น ๆ เช่น ตารางกำหนดการเสริมแรงบางอย่าง ทำให้มีอัตราการตอบสนองมาก และบางอย่างมีอัตราการตอบสนองน้อย เป็นต้น นอกจากนี้ สมใจ สมคิด (2544: 10) ยังกล่าวไว้ว่า การสร้างแบบฝึกทักษะต้องยึดหลักการ ทฤษฎีทางการศึกษาหลายอย่างมาช่วยประกอบการสร้างแบบฝึกทักษะ เช่น ยึดหลักทฤษฎีความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล หลักการสอนโดยใช้แรงจูงใจ จัดแบบฝึกจากง่ายไปหายากและยึดหลักการฝึกหัด จึงจะทำให้แบบฝึกทักษะมีคุณภาพ

พรเทพ ฐัฒน (2548: 3) ได้กล่าวถึงหลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. กฎแห่งผล (Law of effect) หมายถึง การมีโอกาสได้กระทำซ้ำ ๆ ในพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง จะทำให้พฤติกรรมนั้น ๆ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การฝึกหัดที่มีการควบคุมที่ดีจะส่งเสริมต่อผลการเรียนรู้
2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) หมายถึง การมีโอกาสได้กระทำซ้ำ ๆ ในพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง จะทำให้พฤติกรรมนั้น ๆ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การฝึกหัดที่มีการควบคุมที่ดี จะส่งเสริมต่อผลการเรียนรู้
3. กฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) หมายถึง เมื่อมีความพร้อมที่จะตอบสนองพฤติกรรมใด ๆ แล้ว ถ้ามีโอกาสได้กระทำย่อมเป็นที่พอใจ แต่ถ้าไม่พร้อมที่จะตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรม การบังคับให้กระทำย่อมทำให้เกิดความไม่พอใจ
4. การเรียนรู้จากการวางเงื่อนไขให้ปฏิบัติ (Operant conditioning) หมายถึง แนวทฤษฎีการเรียนรู้ที่อธิบายว่า พฤติกรรมจะมีอัตราความเข้มของการตอบสนองสูงขึ้น เมื่อได้รับการเสริมแรง (reinforcement)
5. การเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึง กระบวนการที่นำมาใช้เพื่อการเพิ่มหรือลดการตอบสนอง ในกระบวนการเสริมแรงนั้นจะมีการใช้ตัวเสริมแรง เช่น คำชมเชย รางวัลที่เป็นวัตถุหรือสัญลักษณ์ หรือสิทธิต่าง ๆ ตลอดจนการให้รู้ผลการกระทำของตนเอง
6. การให้การเสริมแรงทันทีทันใด (Immediate reinforcement) การกำหนดให้มีการเสริมแรงอย่างทันทีทันใดที่มีการตอบสนอง เช่น เมื่อผู้เรียนตอบ ครูให้การเสริมแรงทันทีว่าตอบถูกหรือผิด กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องคำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา เช่น การกระทำซ้ำบ่อย ๆ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างของกระบวนการเรียนรู้ การฝึกทักษะจากง่ายไปหายาก ความพร้อมในการเรียนรู้ และการเสริมแรงในด้านต่าง ๆ ซึ่งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเหล่านี้มีความสำคัญต่อการสร้างแบบฝึกทักษะให้มีคุณภาพ และเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นในกระบวนการสร้างแบบฝึกทักษะจึงควรยึดหลักจิตวิทยา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเหล่านี้มาช่วยในการสร้างด้วย

**หลักในการจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ**

การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยหลักการสร้างอย่างเป็นขั้นตอน และมีระบบ ได้มีผู้เสนอแนะหลักในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้หลายท่าน ดังนี้

สุวนันท์ สันติเดชา (2547: 51) กล่าวไว้ว่า หลักในการจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะควรมี ลักษณะดังนี้ มีวัตถุประสงค์ ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะ คือ การศึกษา ปัญหาความบกพร่องในการเรียนการสอน ศึกษาหลักจิตวิทยาและกระบวนการเรียนรู้ ศึกษา เนื้อหาวิชา กำหนดรูปแบบและสร้างแบบฝึกให้ตรงกับปัญหาที่ต้องการแก้ไข

พรเทพ ฐิ์แผน (2548: 1) กล่าวไว้ว่า การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะควรมุ่งคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะต้องสอดคล้องกับจิตวิทยาและพัฒนาการของผู้เรียน และลำดับขั้นของการเรียนรู้
2. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน ถ้าสามารถแยกความสามารถและจัดทำแบบฝึก ทักษะเพื่อเสริมผู้เรียนแต่ละคนได้ก็ดียิ่ง
3. ใช้หลักการเรียนรู้ เช่น นักเรียนต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายที่จะฝึกทักษะ
4. แบบฝึกทักษะควรมีจุดมุ่งหมายแน่นอนว่าจะฝึกทักษะในด้านใด และจัดเนื้อหาให้ตรงกับ จุดมุ่งหมายที่วางไว้
5. ในแบบฝึกทักษะควรมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจได้โดยง่าย
6. ควรเป็นแบบฝึกทักษะสั้น ๆ ใช้เวลาฝึกประมาณ 30-45 นาที
7. แบบฝึกทักษะควรมีหลายแบบ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย เช่น เล่นกับบัตรภาพ เติมคำในช่องว่าง และใช้เกมต่าง ๆ ประกอบ
8. ระดับความยากง่ายของแบบฝึกทักษะต้องเหมาะสมกับวัยผู้เรียน
9. เนื้อหาในแต่ละแบบฝึกทักษะต้องให้เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของผู้เรียน
10. ต้องมีการฝึกหัดเป็นรายบุคคลหรือเฉพาะกลุ่ม เพราะนักเรียนแต่ละคนมีจุดอ่อนจุดแข็งแตกต่างกัน
11. ควรให้ฝึกในสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน
12. ควรมีการประเมินผล และควรประเมินผลขณะที่ฝึกหัด เพื่อดูว่าผู้เรียนเกิดความชำนาญในทักษะ นั้นเพียงใด
13. ครูควรให้นักเรียนทราบผลของความก้าวหน้าในการทำแบบฝึกเสริมทักษะ ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่ดี

ปิยวรรณ สังข์จันทร์พร (2547: 51) กล่าวไว้ว่า หลักในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะจะต้อง ศึกษาปัญหาของเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบฝึกเสริมทักษะโดยนำมาตั้งวัตถุประสงค์ตลอดจนรูปแบบ และวางแผนขั้นตอนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การสร้างแบบทดสอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะ

ที่ต้องการฝึก จำเป็นต้องนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาการพัฒนามาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ และก่อนนำไปฝึกจริงควรนำไปทดลองใช้ก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขหลังการทดลองใช้ หลังจากนั้นจึงรวบรวมเป็นชุดจัดทำคำชี้แจงและคู่มือการใช้ต่อไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า หลักในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะต้องมีการยึดหลักจิตวิทยา กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ภาษา สื่อ เวลา และการจัดกิจกรรมต้องมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน แบบฝึกทักษะต้องมีความหลากหลาย กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และมีการวัดผลประเมินผลเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน

### ประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะ

แบบฝึกเสริมทักษะเป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติจริง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนหลายด้านด้วยกัน โดยมีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2545: 69) ให้แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อที่จะช่วยเหลือนักเรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถของนักเรียน
4. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
5. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตนเอง
6. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องาน
7. คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของตนเองโดยไม่คำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น
8. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผล ดังกล่าว ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหา ฝึกซ้ำ ๆ ในเรื่องที่เรียน

พจนาน วังษ์พานิช (2547: 27) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะไว้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะมีความจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะช่วยให้นักเรียนสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะที่เรียนและสามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมได้ด้วยตนเอง

พรเทพ ฐัณน (2548: 3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ
  2. ช่วยเสริมทักษะเฉพาะอย่างให้ดีขึ้น
  3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่นักเรียนได้ทำแบบฝึกเสริมทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง จะช่วยให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จทางด้านจิตใจมากขึ้น
  4. แบบฝึกเสริมทักษะช่วยทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้
  5. การให้นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของนักเรียน
  6. แบบฝึกเสริมทักษะที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วช่วยให้ครูประหยัดพลังงานและเวลาในการที่จะเตรียมสร้างแบบฝึกเสริมทักษะส่วนในด้านนักเรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึกเสริมทักษะ
- ปริศนา วงศ์อิน (2549: 54) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของแบบฝึกเสริมทักษะไว้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี นักเรียนเกิดความสนใจอยากทำแบบฝึกเสริมทักษะ และมีประโยชน์ต่อทั้งครูและนักเรียน ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียน
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลเพราะการที่นักเรียนได้ทำแบบฝึกเสริมทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
4. แบบฝึกช่วยเสริมทักษะให้คงทน
5. ช่วยให้เห็นจุดเด่นและจุดบกพร่องของนักเรียนอย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูปรับปรุงแก้ไขปัญหาได้ทันที่
6. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้แล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลา

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549: 131) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะไว้ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป ตลอดจนสามารถช่วยให้นักเรียนได้เรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถของตนเองด้วย
3. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
4. ฝึกให้นักเรียนได้เรียนตามลำพัง โดยมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
5. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ
6. ช่วยส่งเสริมการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและช่วยเหลือจากครูผู้สอนด้วย
7. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะนักเรียนได้ทำแบบฝึกเสริมทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

8. แบบฝึกเสริมทักษะช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกที่ดีที่จะช่วยให้เกิดผล  
ดังกล่าว ได้แก่

8.1 ฝึกทันทีหลังจากที่นักเรียนได้เรียนเรื่องนั้น

8.2 ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

8.3 เน้นเฉพาะในเรื่องที่ฝึก

9. การให้นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะช่วยให้ครูได้มองเห็นจุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจนและ  
ช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ปัญหานั้น ๆ ได้ทัน่วงที

10. แบบฝึกเสริมทักษะที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะ  
เตรียมสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ ในด้านนักเรียนก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึกหัด ทำให้มี  
เวลาและโอกาสได้ฝึกทักษะอื่น ๆ มากขึ้น

นงนุช สามัญฤทธิ์ (2550: 44) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะไว้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะมี  
ประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการอ่าน เป็นเครื่องมือที่ทำให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุขจากแบบฝึก  
เสริมทักษะที่มีความหลากหลาย มีภาพประกอบที่สวยงาม ตื่นเต้น เร้าใจ จะช่วยให้นักเรียนอยากทำ  
แบบฝึกเสริมทักษะ และเน้นการฝึกให้ถูกต้องตามขั้นตอนและฝึกอย่างสม่ำเสมอ  
ผลการเรียนรู้ก็จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะมีประโยชน์ในการช่วยเสริมทักษะของนักเรียน

ช่วยให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาในเรื่องความ  
แตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ครูผู้สอนทราบความบกพร่องของนักเรียน ใช้เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วย  
ลดภาระงานของครู และเป็นเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลหลังจากเรียนจบในแต่ละเรื่องอีกด้วย

#### **ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ**

การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ หมายถึง การนำสื่อการเรียนรู้ไปทดลองใช้ตามขั้นตอน  
ที่กำหนดให้แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุง เพื่อนำไปสอนจริงให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้  
นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้

สมบุญ วิเศษวงษา (2548: 31) ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ไว้ว่าเป็น  
การปรับปรุง ตรวจสอบหาข้อบกพร่อง และเมื่อแก้ไขอย่างดีแล้วจึงนำไปใช้กับนักเรียน เพื่อให้เกิด  
ประสิทธิผลสูงสุด

เผชิญ กิจระการ (2544: 49-51) ได้กำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพตามรูปแบบต่าง ๆ

ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนรู้ใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ ( $E_1/E_2$ ) เกณฑ์ 80/80 ในความหมาย ตัวเลข 80 ตัวแรก ( $E_1$ ) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง ( $E_2$ ) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 การหาค่า  $E_1$  และ  $E_2$  ซึ่งใช้สูตร ดังนี้ เกณฑ์ประสิทธิภาพ ( $E_1/E_2$ ) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะในที่นี้จะยกตัวอย่าง  $E_1/E_2 = 80/80$  ดังนี้

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายคือตัวเลข 80 ตัวแรก ( $E_1$ ) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง ( $E_2$ ) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนมากหาค่า  $E_1$  และ  $E_2$  ใช้สูตรนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N} \times 100}{A}$$

เมื่อ  $E_1$  แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ  
 $\sum X$  แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน  
 $A$  แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน  
 $N$  แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum X}{N} \times 100}{B}$$

เมื่อ  $E_2$  แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์  
 $\sum X$  แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน  
 $B$  แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน  
 $N$  แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก ( $E_1$ ) คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง ( $E_2$ ) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนร้อยละ 80 เช่น มีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมดคือ 32 คน แต่ละคนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนถึงร้อยละ 80 ( $E_1$ )



ส่วน 80 ตัวหลัง ( $E_2$ ) คือ ผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด (40 คน) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก ( $E_1$ ) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง ( $E_2$ ) คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน (Pre-test) 80 ตัวหลัง ( $E_2$ ) สมมุติว่านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่าแตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่าความแตกต่างของการสอบ 2 ครั้งนี้ (ก่อนเรียนกับหลังเรียน) เท่ากับ  $85 - 10 = 75$

$$\text{ดังนั้น } \frac{75}{90} \times 100 = 83.33 \% \text{ ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์กำหนดไว้ } (E_2 = 80)$$

4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก ( $E_1$ ) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง ( $E_2$ ) หมายถึง นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูก มีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง

กล่าวโดยสรุปว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ระดับ คือ 75/75, 80/80 และ 85/85 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อขึ้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 75/75 หรือ 80/80 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่ายก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เป็นต้น ซึ่งในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในครั้งนี้ใช้เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพ คือ 80/80

## การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

### ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถือเป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งที่สามารถนำมาประเมินประสิทธิภาพของการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีได้มุ่งเน้นที่จะประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน แต่มุ่งเน้นที่จะประเมินประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาใช้ประกอบดังต่อไปนี้

เจษฎ์สุตา หนูทอง (2546: 24) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่ได้รับจากการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้นมาเป็นลำดับขั้นในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้ว

อารีย์ วชิรวาการ (2542: 59-64) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน การฝึกฝน หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

วิลสัน (Wilson. 1971: 643-696) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางด้านสติปัญญาในการเรียนและได้จำแนกพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสติปัญญาในการเรียนระดับประถมศึกษาออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

1. ความรู้ความจำด้านการคิด (Knowledge) พฤติกรรมในระดับนี้ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับต่ำที่สุด แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

1.1 ความรู้ความจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง เป็นความสามารถที่จะระลึกถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่นักเรียนเคยได้รับการเรียนการสอนมาแล้ว คำถามที่วัดความสามารถในระดับนี้

จะเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ตลอดจนความรู้พื้นฐานซึ่งนักเรียนได้สะสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว

1.2 ความรู้ความจำเกี่ยวกับศัพท์และนิยาม เป็นความสามารถในการระลึกถึงหรือจำศัพท์นิยามต่าง ๆ ได้ โดยคำถามอาจจะถามโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้

1.3 ความสามารถในการใช้กระบวนการคิด เป็นความสามารถในการใช้ข้อเท็จจริงหรือนิยามและกระบวนการที่ได้เรียนมาแล้ว มาคิดตามลำดับขั้นตอนที่เคยเรียนรู้

2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรม ระดับความรู้ความจำเกี่ยวกับการคิดแต่ซับซ้อนกว่า แบ่งออกเป็น 6 ชั้น ดังนี้

2.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับมโนคติ เป็นความสามารถที่ซับซ้อนกว่าความรู้ความจำเกี่ยวกับการหาข้อเท็จจริง เพราะมโนคติเป็นนามธรรม ซึ่งประมวลจากข้อเท็จจริงต่าง ๆ ต้องอาศัยการตัดสินใจในการตีความหรือยกตัวอย่างใหม่ที่แตกต่างไปจากที่เคยเรียนในชั้นเรียน มิฉะนั้นจะเป็นการวัดความจำ

2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และสรุปอ้างอิงเป็นกรณีทั่วไป เป็นความสามารถในการนำเอาหลักการ และความเข้าใจเกี่ยวกับมโนคติ จนได้แนวทางในการแก้ปัญหาได้ คำถามนั้นเป็นคำถามที่เกี่ยวกับหลักการที่นักเรียนเพิ่งเคยพบเป็นครั้งแรก อาจจะเป็นพฤติกรรมในระดับ การวิเคราะห์ก็ได้

2.3 ความเข้าใจในโครงสร้าง คำถามที่วัดพฤติกรรมระดับนี้เป็นคำถามที่วัดเกี่ยวกับคุณสมบัติของระบบและโครงสร้าง

2.4 ความสามารถในการเปลี่ยนรูปแบบปัญหาจากแบบหนึ่งไปเป็นอีกแบบหนึ่งความสามารถในการแปลข้อความที่กำหนด ให้เป็นข้อความใหม่หรือภาษาใหม่ เช่น แปลจากภาษาพูดให้เป็นสมการ ซึ่งมีความหมายคงเดิมโดยไม่รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหา หลังจากแปลแล้วอาจกล่าวได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ง่ายที่สุดของพฤติกรรมระดับความเข้าใจ

2.5 ความสามารถในการติดตามแนวของเหตุผล เป็นความสามารถในการอ่านและเข้าใจข้อความ ซึ่งแตกต่างไปจากความสามารถในการอ่านทั่ว ๆ ไป

2.6 ความสามารถในการอ่านและตีความโจทย์ ข้อสอบที่วัดความสามารถในขั้นนี้อาจดัดแปลงมาจากข้อสอบที่วัดความสามารถในขั้นอื่น ๆ โดยให้นักเรียนอ่านและตีความโจทย์

ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อความ ตัวเลข ข้อมูลทางสถิติ หรือกราฟ

3. การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่นักเรียนคุ้นเคย เพราะคล้ายกับปัญหาที่นักเรียนประสบอยู่ในระหว่างเรียน หรือแบบฝึกหัดที่นักเรียนต้องเลือกกระบวนการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาได้โดยไม่ยาก พฤติกรรมในระดับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ชั้น คือ

3.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาที่คล้ายกับที่ประสบอยู่ระหว่างเรียน นักเรียนต้องอาศัยความสามารถในระดับความเข้าใจและเลือกกระบวนการแก้ปัญหาจนได้คำตอบออกมา

3.2 ความสามารถในการเปรียบเทียบ เป็นความสามารถในการค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล 2 ชุด เพื่อสรุปการตัดสินใจ ซึ่งในการแก้ปัญหาขั้นนี้อาจต้องใช้วิธีการวิเคราะห์และจำเป็นต้องอาศัยความรู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล

3.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นความสามารถในการตัดสินใจ อย่างต่อเนื่องในการหาคำตอบจากข้อมูลที่กำหนดให้ ซึ่งอาจต้องอาศัยการแยกข้อมูลที่เกี่ยวข้องออกจากข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง พิจารณาว่าอะไรคือข้อมูลที่ต้องการเพิ่มเติม มีปัญหาอื่นใดบ้างที่อาจเป็นตัวอย่งในการหาคำตอบของปัญหาที่กำลังประสบอยู่หรือต้องแยกโจทย์ออกมาพิจารณาเป็นส่วน ๆ ในการตัดสินใจหลายครั้ง อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นจนได้คำตอบหรือผลลัพธ์ที่ต้องการ

3.4 ความสามารถในการมองเห็น แบบลักษณะโครงสร้างที่เหมือนกันและหาสมมาตร เป็นความสามารถที่ต้องอาศัยพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การระลึกถึงข้อมูลที่กำหนดให้ การเปลี่ยนรูปแบบการจัดกระทำกับข้อมูลและการระลึกถึงความสัมพันธ์ นักเรียนต้องสำรวจหาสิ่งที่คุ้นเคยกันจากข้อมูลหรือสิ่งที่กำหนดจากโจทย์ให้พบ

4. วิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาที่นักเรียนไม่เคยเห็นมาก่อนหรือไม่เคยทำแบบฝึกหัดมาก่อน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นจะมีการพลิกแพลง แต่อยู่ในขอบเขตเนื้อหาวิชา

ที่เรียน การแก้โจทย์ดังกล่าวต้องอาศัยความรู้ที่ได้เรียนมา รวมทั้งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผสมผสานกันเพื่อแก้ปัญหา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะและลักษณะที่ได้รับ และพัฒนามาจากการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดผล ช่วยในการศึกษาว่านักเรียนมีความรู้และทักษะมากน้อยเพียงใด วิธีวัดผลที่ใช้มากที่สุด คือ การทดสอบ อาจทดสอบโดยการเขียนตอบหรือทดสอบภาคปฏิบัติ

### จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อรุณี ศรีวงษ์ชัย (2551: 49-50) กล่าวว่า เป็นการตรวจสอบความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใด มากน้อยเท่าใด เช่น พฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่ามากน้อยอยู่ในระดับใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียนในด้านพุทธิพิสัย ที่เป็นการวัด 2 องค์ประกอบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวิชาที่เรียน ดังนี้

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ ความสามารถทางการปฏิบัติโดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้เห็นเป็นผลงานปรากฏออกมา สามารถทำการสังเกตและวัดได้ เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ” (Performance test) ซึ่งเป็นการประเมินผลพิจารณาที่วิธีปฏิบัติ (Procedure) และผลงานที่ปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา (Content) รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการสอบวัดได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การสอบแบบปากเปล่า (Oral test) การสอบแบบนี้มักกระทำเป็นรายบุคคลซึ่งเป็นการสอบที่ต้องการดูแลเฉพาะอย่าง เช่น การสอบอ่านฟังเสียง การสอบสัมภาษณ์ที่ต้องการดูการใช้ถ้อยคำในการตอบคำถาม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นและบุคลิกภาพต่าง ๆ เช่น การสอบปริญญานิพนธ์ ที่ต้องการวัดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ทำ ตลอดจนแง่มุมต่าง ๆ การสอบปากเปล่าสามารถวัดได้ละเอียดลึกซึ้ง และคำถามก็สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามที่ต้องการ

2.2 การสอบแบบให้เขียนความ (Paper-Pencil test or Written test) เป็นการสอบวัดโดยให้ผู้สอบเขียนเป็นตัวหนังสือตอบ ที่มีรูปแบบการตอบอยู่ 2 แบบ คือ

2.2.1 แบบไม่จำกัดคำตอบ (Free response type) ได้แก่ การสอบวัดที่ใช้ข้อสอบแบบอัตนัย หรือความเรียง (Essay test)

2.2.2 แบบจำกัดคำถาม (Fixed response type) เป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ตอบ หรือกำหนดคำตอบมาให้เลือก ซึ่งมีรูปแบบของคำถามคำตอบ

4 รูปแบบ ดังนี้

2.2.2.1 แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง (Alternative)

2.2.2.2 แบบจับคู่ (Matching)

2.2.2.3 แบบเติมคำ (Completion)

2.2.2.4 แบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการตรวจสอบหรือการวัดผลพฤติกรรมของผู้เรียนว่าบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการเรียนหรือไม่ ซึ่งสามารถวัดได้ทั้งในด้านการปฏิบัติ และวัดด้านเนื้อหา โดยเลือกวัดให้ตรง ตามจุดมุ่งหมายและธรรมชาติ หรือตามลักษณะวิชาที่เรียน

### รูปแบบของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นิศารัตน์ ศิลปเดช (2542: 122) ได้กล่าวถึงรูปแบบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่นิยมใช้กันมี 2 รูปแบบ คือ

1. แบบทดสอบปากเปล่า (Oral test) ใช้สำหรับการซักถามโต้ตอบกัน ซึ่งได้รายละเอียดมากแต่ก็ใช้เวลาเหมาะสมสำหรับผู้เข้าสอบจำนวนน้อย

2. แบบทดสอบแบบเขียนตอบ (Paper-Pencil test) เป็นแบบที่ให้ผู้เข้าสอบได้เขียนคำตอบลงบนกระดาษนิยมใช้เมื่อมีผู้เข้าสอบจำนวนมากและมีเวลาจำกัด ลักษณะของแบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

2.1 ความเรียง (Essay type) หรือแบบปลายเปิด คือ ผู้ตอบได้เรียบเรียงความคิด เหตุผล เจตคติ ความรู้สึกต่าง ๆ ได้โดยอิสระภายใต้หัวข้อหรือคำถามที่กำหนด ซึ่งใช้วัดความสามารถในการสังเคราะห์ได้ดี

2.2 แบบจำกัดคำตอบ (Fixed response type) เป็นแบบทดสอบที่มีคำตอบถูกไว้ให้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดอย่างจำกัด โดยทั่วไปยังแบ่งได้อีกหลายแบบ เช่น แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่และแบบเลือกตอบ

2.3 แบบทดสอบการปฏิบัติ (Performance test) เป็นการทดสอบให้ผู้เข้าสอบได้แสดงพฤติกรรมออกมา โดยลงมือปฏิบัติจริงในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การทดสอบความสามารถในทางช่าง ทางดนตรี ทางกีฬา เป็นต้น

สมนึก ภัททิยธนี (2544: 73-82) ได้กล่าวถึงรูปแบบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐาน แต่เนื่องจากครูต้องทำหน้าที่วัดผลนักเรียน คือ เขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ตนได้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับแบบทดสอบที่ครูสร้างและมีหลายแบบ แต่ที่นิยมใช้ มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay test) ลักษณะทั่วไป เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน
2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-false test) ลักษณะทั่วไป ถือได้ว่าข้อสอบแบบกาถูก-ผิด คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น
3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ผู้ตอบเติมคำ หรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้น เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง
4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short answer test) ลักษณะทั่วไป ข้อสอบประเภทนี้คล้ายข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง
5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching test) ลักษณะทั่วไป เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ถูกออกข้อสอบกำหนดไว้
6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choice test) ลักษณะทั่วไป ข้อสอบแบบเลือกตอบนี้จะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ปกติจะมีคำถามที่ให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ดีนิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผิน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมด แต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยสร้างครอบคลุม

สมรรถภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อหา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงสาระสำคัญ (Concept) ของเนื้อหาที่เรียน หรือความสามารถที่จะนำความรู้มาเชื่อมโยงกับสถานการณ์หรือปัญหาใหม่และทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้

### คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

สมนึก ภัททิยธนี (2549: 67-71) ได้กล่าวถึงลักษณะแบบทดสอบคุณภาพ ควรมีลักษณะที่ดี 10 ประการ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบ ที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ หรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ความเที่ยงตรงจึงเปรียบเสมือนหัวใจของแบบทดสอบ ลักษณะความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความเที่ยงตรงโครงสร้าง ความเที่ยงตรงตามสภาพและความเที่ยงตรงตามการพยากรณ์
2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงที่คงวาไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทำการทดสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม
3. ความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีความได้เปรียบเสียเปรียบในกลุ่มผู้เข้าสอบด้วยกัน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำข้อสอบได้โดยการเดา ไม่ให้นักเรียนที่ไม่สนใจในการเรียนทำข้อสอบได้ดี ผู้ที่ทำข้อสอบได้ควรเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง และขยัน
4. ความลึกของคำถาม (Searching) ข้อสอบแต่ละข้อจะต้องไม่ถามผิวเผินหรือถามประเภทความรู้ความจำ แต่ต้องถามให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปคิดดัดแปลงแก้ปัญหาจึงจะตอบข้อสอบได้
5. ความยั่วยุ (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย
6. ความจำเพาะเจาะจง (Definition) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทางหรือทิศทางคำถามการตอบต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ ไม่แฝงกลเม็ดให้นักเรียนง
7. ความเป็นปรนัย (Objective) แบบทดสอบจะเป็นปรนัยจะต้องมีคุณสมบัติ

3 ประการ คือ

- 7.1 ตั้งคำถามให้ชัดเจน ทำให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจความหมายได้ถูกต้องและตรงกัน เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะทำการตรวจสอบระดับความสามารถของผู้เรียน โดยทำการวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะวัดแบบใดขึ้นอยู่กับลักษณะและธรรมชาติของวิชา อาจวัดด้านการปฏิบัติหรือด้านเนื้อหา ถ้าเป็น

ด้านเนื้อหา नियมวัดโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่สามารถวัดได้ครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

7.2 ตรวจให้คะแนนได้ตรงกัน แม้ว่าจะตรวจหลายครั้งหรือหลายคนก็ตาม

7.3 แปลความหมายของคะแนนได้เหมือนกัน

8. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อมากพอประมาณ

ใช้เวลาพอเหมาะ ประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต สามารถตรวจให้คะแนนได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการมีสิ่งแวตล้อมในการสอนที่ดี

9. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้สอบที่มีคุณลักษณะ หรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกันได้ข้อสอบที่ดีจะต้อง

มีอำนาจจำแนกสูง

10. ความยาก (Difficulty) หมายถึง จำนวนคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกหรืออัตราส่วนของคนที่ตอบถูกกับจำนวนคนทั้งหมดที่เข้าสอบมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับทฤษฎีที่เป็นหลักยึด เช่น ตามทฤษฎีการวัด

แบบอิงกลุ่ม ข้อสอบที่ดีคือข้อสอบที่ไม่ง่ายหรือยากเกินไป หรือความยากง่ายพอเหมาะ ส่วนทฤษฎีการวัดแบบอิงเกณฑ์นั้น ความยากง่ายไม่ใช่สิ่งสำคัญ สิ่งสำคัญอยู่ที่ข้อสอบนั้นได้วัดในจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริงหรือไม่ ถ้าวัดได้จริงก็นับว่าเป็นข้อสอบที่ดี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัดผลที่สำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่ให้ข้อเสนอแนะแก่ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาว่า การสอนบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด และสะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีคุณภาพ ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และต้องปรับปรุงแก้ไขหรือไม่อย่างไร เพราะฉะนั้นแบบทดสอบที่ใช้จะต้องมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน จึงจะสามารถใช้ผลการสอบเพื่อการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

## ความพึงพอใจ

### ความหมายของความพึงพอใจในการเรียนรู้

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นคำที่มีความหมายที่หลากหลายให้นักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรหลายคนได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

ชัยวัฒน์ ดุจศรีแก้ว (2543: 14) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งกระบวนการองค์ประกอบตลอดจนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ หากเป็นไปได้ในทางบวก จะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน จะมีการเสียสละ



อุทิศร่างกาย แรงใจ แรงทรัพย์และสติปัญญาให้แก่งานมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้าม หากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติต่อการปฏิบัติงานไปในทางลบที่จะมีผลต่อการปฏิบัติงาน

ณัฐชยา เอื้อม่อน (2544: 35) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่องานหรือกิจกรรม ซึ่งสามารถเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ ถ้าเป็นไปได้ในทางบวกก็ทำให้เกิดผลดีต่องานและกิจกรรมที่ทำหรือเข้าร่วม แต่ถ้าเป็นไปได้ในทางลบจะเกิดผลเสียต่องานหรือกิจกรรมที่ทำได้เช่นกัน

บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ (2549: 189) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจเป็น สภาพความรู้สึกที่มีต่อบุคคลสิ่งของและบริการเป็นภาวะทางอารมณ์เชิงบวกที่บุคคลแสดงออกเมื่อได้รับผลสำเร็จทั้งปริมาณและคุณภาพตามจุดมุ่งหมายและตามความต้องการ

กัลยา ทองอ้วน (2552: 34) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น พอกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน แบบโครงการและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมทั้งทางบวกและทางลบ ถ้าเป็นทางบวกก็จะทำให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานที่ทำ แต่ถ้าเป็นทางลบก็จะเกิดผลเสียต่อการปฏิบัติงานนั้นได้ การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่บุคคลจะเรียนรู้หรือมีพัฒนาการและความเจริญงอกงามนั้น บุคคลจะต้องอยู่ในสภาวะพึงพอใจหรือสุขใจเป็นเบื้องต้น นั่นคือ บุคคลต้องได้รับการจูงใจ ทั้งในลักษณะนามธรรมและรูปธรรม

### แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

การปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม การที่ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานนั้นมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในงานที่มีอยู่ การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิดกับผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีนักการศึกษาในสาขาต่าง ๆ ได้ศึกษาค้นคว้าและตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจในการทำงานไว้ ดังนี้

สก๊อต (Scott, 1970: 124) ได้นำเสนอแนวคิดในเรื่อง การจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้เกิดผลเชิงปฏิบัติ มีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีสานสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว งานนั้นจะมีความหมาย

2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้ โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจในภายในเป้าหมายของงาน จะต้องมึลักษณะดังนี้

3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย

3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง

3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

มาสโลว์ (Maslow, 1970: 69-80) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นตอนความต้องการ (Hierarchy of needs) นับว่าเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า “มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ความต้องการสิ่งอื่น ๆ ก็จะเกิดขึ้นมาอีก ความต้องการของคนเราอาจจะซ้ำซ้อนกันความต้องการอย่างหนึ่ง อาจยังไม่ทันหมดไป ความต้องการอีกอย่างหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้” ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เน้นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน ความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) ความมั่นคงในชีวิตทั้งที่เป็นอยู่ปัจจุบันและอนาคต ความเจริญก้าวหน้า ความอบอุ่น

3. ความต้องการทางสังคม (Social needs) เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรม ต้องการให้สังคมยอมรับตนเองเข้าเป็นสมาชิก ต้องการความเป็นมิตร ความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการมีฐานะ (Esteem needs) มีความอยากเด่นในสังคม มีชื่อเสียงอยากให้บุคคลยกย่องสรรเสริญตนเอง อยากมีความเป็นอิสระเสรีภาพ

5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization needs) เป็นความต้องการในระดับสูง อยากให้ตนเองประสบความสำเร็จทุกอย่างในชีวิต ซึ่งเป็นไปได้ยาก

เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959: 113-115) ได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เรียกว่า The Motivation hygiene theory ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้พึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการงานซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. ปัจจัยคำจุน (Hygiene factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น เงินเดือน โอกาสที่จะก้าวหน้าในอนาคต สถานะของอาชีพ สภาพการทำงาน เป็นต้น

ในการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนซึ่งในสภาพปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงานนั้นมีแนวคิดพื้นฐาน 2 ลักษณะ คือ

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สูงกว่าผู้ไม่ได้รับการตอบสนอง
2. ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลของการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลของการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนด โดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงและการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่รับรู้แล้วความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

กล่าวโดยสรุป จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายในเป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นส่วนผลตอบแทนภายนอกนั้น เป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดหาให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับคำยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

### การวัดความพึงพอใจ

ทองอินทร์ ภูมิประสาธ (2547: 57) ได้กล่าวถึงแนวคิดของแฮทฟิลด์ (Hayfield and Human) ที่ได้พัฒนาแนวคิดของนักวิจัยต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานพบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบท่อความพึงพอใจ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

ตัวแปรที่ 1 องค์ประกอบเกี่ยวกับงานที่ทำในปัจจุบัน แบ่งเป็น

1. ความตื่นเต้น/น่าเบื่อ
2. ความสนุกสนาน/ความไม่สนุกสนาน
3. สภาพโล่ง/สภาพสลับ
4. ความท้าทาย/ไม่ท้าทาย
5. ความพอใจ/ไม่พอใจ

ตัวแปรที่ 2 องค์ประกอบด้านค่าจ้าง ประกอบด้วย

1. ถือเป็นรางวัล/ไม่เป็นรางวัล
2. มาก/น้อย
3. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
4. เป็นทางบวก/เป็นทางลบ

ตัวแปรที่ 3 องค์ประกอบด้านการเลื่อนตำแหน่ง ประกอบด้วย

1. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
2. เชื่อถือได้/เชื่อถือไม่ได้
3. เป็นเชิงบวก/เป็นเชิงลบ
4. เป็นเหตุเป็นผล/ไม่เป็นเหตุเป็นผล

ตัวแปรที่ 4 องค์ประกอบทางด้านนิเทศ/ผู้บังคับบัญชา ประกอบด้วย

1. อยู่ใกล้/อยู่ไกล
2. ยุติธรรมแบบจริงจัง/ยุติธรรมแบบไม่จริงจัง
3. เป็นมิตร/ค่อนข้างไม่เป็นมิตร
4. เหมาะสมทางคุณสมบัติ/ไม่เหมาะสมทางคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ 5 องค์ประกอบทางด้านเพื่อนร่วมงาน ประกอบด้วย

1. เป็นระเบียบเรียบร้อย/ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงานแลเพื่อนร่วมงาน/ไม่จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงานและเพื่อนร่วมงาน

3. สนุกสนานร่าเริง/ไม่สนุกสนานร่าเริง
4. ตูน่าสนใจ เอาจริงจัง/ดูเหน้อยหน่าย

ใกล้รุ่ง นครวนากุล (2547: 70) ได้กล่าวถึง การวัดความพึงพอใจไว้ว่า เป็นการวัดด้านทัศนคติ หรือเจตคติที่เป็นนามธรรม เป็นการแสดงออกที่ค่อนข้างซับซ้อนยากที่จะวัดได้โดยตรง

ดังนั้น การวัดความพึงพอใจจึงใช้การวัดโดยอ้อมด้วยการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นแทนแต่ การวัดความพึงพอใจมีขอบเขตจำกัด คือ การวัดจะเกิดความคลาดเคลื่อนได้ตลอดเวลาที่วัด ถ้าบุคคล แสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงซึ่งความคลาดเคลื่อนดังกล่าวย่อมเกิดขึ้นได้ เป็น ธรรมดาของการวัดทั่ว ๆ ไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนการสอนและผลการเรียนจะมีความสัมพันธ์ใน ทางบวกได้นั้น ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการ ด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความสมบูรณ์ของการเรียนรู้ นั่นคือสิ่งที่ครูผู้สอน จะต้องคำนึงถึงในการจัดกิจกรรมการเรียน เพื่อส่งเสริมความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### งานวิจัยภายในประเทศ

ดวงตา สุพรรณโชติ (2550: 1-82) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับ ใจความภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อในชีวิตประจำวัน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่สันวิทยา อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่าน จับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อในชีวิตประจำวัน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนที่เรียนจากแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อในชีวิตประจำวัน และ 3) เพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่ศึกษาจากแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้สื่อในชีวิตประจำวัน ผลการศึกษาพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อในชีวิตประจำวัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และ 3) ผลการสำรวจความพึงพอใจในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก

เบญจทิพย์ เชษฐพันธ์ (2550: 1-79) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ ประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ชั้นปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เท่ากับ 81.30/80.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 2) ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก

พุทธา พลพวง (2552: 1-58) ได้ทำการศึกษาการฝึกทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยฮวกจอมทองนาฝาย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการฝึกกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยฮวกจอมทองนาฝาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 34 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูง ขึ้นเมื่อเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้านทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการฝึกทักษะการสนทนาสูงกว่าก่อนการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการประเมินตนเองของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความสนใจในเรื่องที่สนทนามีความกล้าที่จะโต้ตอบและเข้าใจในเรื่องที่สนทนา ตามลำดับ

นันทน์ภัส จอมหงษ์พิพัฒน์ (2552: 1-146) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่า ชุดฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 81.97/79.93 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิพนันท์ พิพิธวงค์ (2553: 1-112) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ และ 3) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ  $E_1/E_2$  เฉลี่ยเท่ากับ 83.75/84.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ที่ระดับ 80/80 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57

อดิเรก ทองศรี (2554: 1-86) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ ก่อนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/8 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยวิธีจับสลากที่ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน ผลการศึกษาพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ มีประสิทธิภาพ 84.28/83.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) หลังเรียน (post-test) สูงกว่าก่อนเรียน (pre-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.55

กุลธิดา ตาเหยบ (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ การศึกษาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ของแบบฝึกแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศึกษาความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการทดสอบค่าที ( t – test ) และศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียน ผลการศึกษา พบว่า 1) แบบฝึกแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.45/82.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 2) นักเรียนที่ใช้แบบฝึกแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 3) ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ .01 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 69.20 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2



กมลวรรณ โคตรทอง (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเป่า (สำราญไชยวิทยา) จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline มีค่าเท่ากับ 76.08/80.41 2) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

อุไรวรรณ อนุรักษ์ (2558: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุด My Funny Day กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุด My Funny Day กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุด My Funny Day กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุด My Funny Day กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษา พบว่า 1) แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุด My Funny Day กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.50/85.65 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุด My Funny Day กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุด My Funny Day สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุด My Funny Day

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุด My Funny Day อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.58

### งานวิจัยต่างประเทศ

คอฟลิน (Coughlin, 2005: Online) กล่าวถึงการสอนบทสนทนาในงานวิจัยว่า อาจมีอิทธิพลต่อวิธีสอน ในบทสนทนานั้นต้องการทั้งทักษะการรับรู้แบบอัตโนมัติ (Motor - perceptive Skills) และทักษะปฏิสัมพันธ์ (interaction adeptness) ดังนั้นทั้งสองทักษะนี้จึงมักได้รับการขนานนามเสมอว่า “ความเข้าใจอันเป็นผลจากปัจจัยทั้งสอง” (effective understanding of the two) การที่จะเริ่มใช้แบบฝึกปากเปล่าเพื่อให้บังเกิดการรับรู้ (การสังเกตเห็น) /ระลึกได้ (Motor skills) และความชัดเจนในด้านลำดับที่ถูกต้องของเสียงและโครงสร้างของภาษา ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Skills) นั้นเกี่ยวข้องกับกระตุ้นใจในการสื่อสาร เช่น จะพูดอะไร จะพูดอย่างไร และตระหนักถึงความแตกต่างของระดับชั้นของภาษา ควรตกลงใจให้ได้ว่าสองทักษะนี้ น่าจะนำทักษะใดมาใช้ ตามปกติแล้วสถานการณ์หรือฉากเป็นตัวกำหนดความแตกต่างในการใช้ภาษาของผู้พูด ตัวอย่างเช่น ข้อจำกัดในเรื่องเวลา ผู้พูดพอจะมีเวลาพอที่จะกำหนดกระบวนการคิดก่อนพูดออกมาดัง ๆ หรือไม่ เงื่อนไขอื่น ๆ ก็มีผลต่อการใช้ภาษาเช่นกัน กรณีผู้พูดมีปฏิสัมพันธ์กับคนคนเดียวและกับคนเป็นกลุ่มจะมีความแตกต่างกัน

แมคพีเค (Mcpeake, 1979: 1799-A) ได้ทำการศึกษาผลการเรียนจากแบบฝึกอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงความสามารถในการอ่านและเพศที่มีผลต่อความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาในเมือง Scituate และ Massachusetts จำนวน 129 คน พบว่า นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำสูงขึ้น ยกเว้นนักเรียนชายที่มีความบกพร่องทางด้านกรอ่าน และพบว่าแบบฝึกช่วยปรับปรุงความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนทุกคน

ลอร์เรย์ (Lawrey. 1987: 817-A) ได้ทำการศึกษาการใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับนักเรียนระดับ 1-3 จำนวน 87 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการฝึกทักษะมากกว่าก่อนการฝึกทักษะ และนักเรียนทำข้อสอบหลังจากฝึกทักษะแล้วได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 89.80 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบฝึกเสริมทักษะเป็นเครื่องมือในการช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

จากงานวิจัยที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความจำเป็นสำหรับนักเรียนทุกคนที่จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและการศึกษาในศาสตร์อื่น ๆ

ที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีผู้พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบฝึกทักษะซึ่งสามารถพัฒนาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพเกิดความคงทนในการเรียนรู้และผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน สามารถฝึกฝนและพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ในตัวนักเรียนเอง ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งการใช้แบบฝึกทักษะจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของตน

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการศึกษา

รายการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเขาพระ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการศึกษา
2. ประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. ระยะเวลาในการศึกษา
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

### ขั้นตอนการศึกษา

รายงานการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีลำดับขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้แบบบทเรียนสำเร็จรูป ทฤษฎีการวัดเจตคติ เอกสารหลักสูตร เอกสารวัดผลประเมินผล และเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำความรู้ดังกล่าวมาจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ
3. จัดสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบฝึกเสริมทักษะ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียน
4. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. จัดเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการศึกษาและเขียนรายงานนำเสนอ

## ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ อำเภอรัชฎา จังหวัดตรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากมีนักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 10 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลา ที่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ โดยใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 20 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2559 ถึง วันที่ 24 มกราคม 2560 ดังนี้

1. ปฐมนิเทศและทดสอบก่อนเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง
2. สอนเนื้อหาตามแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 18 ชั่วโมง ดังนี้

ชุดที่ 1 Greeting	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 2 My family	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 3 Free time	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 4 My vacation	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 5 Food and Drink	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 6 Weather and Climate	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 7 Travel and Tourism	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 8 My future plan	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 9 My favorite sport	จำนวน 2 ชั่วโมง
3. ทดสอบหลังเรียนและประเมินความพึงพอใจ จำนวน 1 ชั่วโมง

## เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย
  - 1.1 แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 ชุด ดังนี้

1.1.1 Greeting

1.1.2 My family

1.1.3 Free time

1.1.4 My vacation

1.1.5 Food and Drink

1.1.6 Weather and Climate

1.1.7 Travel and Tourism

1.1.8 My future plan

1.1.9 My favorite sport

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

1.3 แบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

## วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ

ในชีวิตประจำวัน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความรู้และเทคนิคการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะของ สุนันทา สุทรประเสริฐ (2544: 1-89)

1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 1-263) และหลักสูตรของโรงเรียนวัดเขาพระ เพื่อวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.3 ศึกษาข้อมูลและเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.4 ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ

การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

1.4.1 นายสุคนธ์ กองแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขาพระ วิทยฐานะ

ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

1.4.2 นายพัทธพงศ์ แก้วละเอียด ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองศรีจันทร์ วิทยฐานะ

ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

1.4.3 นางอรชร โคจีจุล ครู โรงเรียนบ้านหนองหว้า(ชฌายานุกุล)

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

1.4.4 นางสนทยา ทัทยานนท์ ครู โรงเรียนบ้านหนองบัว

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

1.4.5 นางสาวนิตา จิตต์บุญ ครู โรงเรียนบ้านคลองมวน

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

1.5 กำหนดกิจกรรมเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ให้สอดคล้องกับหลักสูตร  
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.6 สร้างแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระ  
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามองค์ประกอบที่กำหนด

1.7 นำแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระ  
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และแบบประเมินคุณภาพเสนอ  
ต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ  
ในชีวิตประจำวัน ในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของการใช้ภาษา และความเหมาะสม  
ของกิจกรรมการเรียนรู้

1.8 ผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating  
Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545:  
67-71)

เหมาะสมมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4.51-5.00 คะแนน

เหมาะสมมาก มีค่าเท่ากับ 3.51-4.50 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.51-3.50 คะแนน

เหมาะสมน้อย มีค่าเท่ากับ 1.51-2.50 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1.00-1.50 คะแนน

1.9 นำการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้ว มาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งต้องมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51-5.00 จึงถือว่าการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ส่วนการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ที่ไม่เข้าเกณฑ์ให้ปรับปรุงแก้ไขและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

1.10 นำการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของผู้เชี่ยวชาญประเมิน มาหาค่าเฉลี่ยโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 (ภาคผนวก ข)

1.11 นำแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่ประชากร เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยดำเนินการตามขั้นตอน (Try Out) ดังนี้ (ภาคผนวก ค)

1.11.1 การทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ครั้งที่ 1 แบบเดี่ยว กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านหนองบัว จำนวน 3 คน เพื่อความเข้าใจไปทดลองใช้กับนักเรียน

3 คน (1: 3) หมายถึง ครู 1 คน ต่อนักเรียน 3 คน โดยเลือกจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอ่อน ปานกลาง และสูง กลุ่มละ 1 คน โดยพิจารณาจากผลการเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้ศึกษาให้นักเรียนใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนเข้าใจภาษา และการลำดับเนื้อหาที่ผู้ศึกษาใช้ในแบบฝึกเสริมทักษะการ

สนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันหรือไม่ ขณะที่นักเรียนกำลังเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนา และทำให้ผู้ศึกษาได้ทราบส่วนที่บกพร่องของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนา

ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป จากนั้น นำผลการเรียนมาหา

ประสิทธิภาพ พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีประสิทธิภาพ 54.17/69.26

1.11.2 การทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ครั้งที่ 2 แบบกลุ่ม จำนวน 9 คน ผู้ศึกษาได้เลือกนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนเมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับเก่ง จำนวน 3 คน ปานกลาง 3 คน อ่อน 3 คน โดยพิจารณาจากผลการเรียนระดับ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการเดียวกันกับการทดลองครั้งที่ 1 จากนั้นนำผลการเรียนมาหาประสิทธิภาพ พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

มีประสิทธิภาพ 55.06/70.00 แล้วปรับปรุงข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่ง



1.11.3 การทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ครั้งที่ 3 แบบภาคสนาม โดยใช้กับนักเรียน 15 คน (1: 15) หมายถึง ครู 1 คน ต่อ นักเรียน 15 คน ผู้ศึกษาได้เลือกนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดโคกเลียบ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีเดียวกันกับการทดลองใช้ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 แต่ใช้กระบวนการสอนเช่นเดียวกับที่นำไปใช้กับประชากรโดยการประเมินผลการเรียนรู้จากการทำแบบทดสอบและการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ทำให้ผู้ศึกษาได้ทราบส่วนที่บกพร่องของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป นำผลการทดลองแบบภาคสนามที่ได้ มาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีประสิทธิภาพ 81.67/83.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สามารถนำไปใช้กับประชากรได้

1.11.4 นำแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันที่ผ่านมา การปรับปรุงแก้ไขในการทดลองขั้นที่ 3 แล้วไปใช้กับนักเรียนกลุ่มประชากร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ จำนวน 10 คน ในเวลา 20 ชั่วโมง เพื่อหาประสิทธิภาพ ( $E_1/E_2$ ) ของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

## 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และหลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ สมบูรณ์ ตันยะ (2545: 139)

2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือครู หนังสือเรียน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.3 ศึกษาค้นคว้าการสร้างข้อสอบและวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ต้องการจริง 30 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาข้อสอบรายข้อและเพื่อเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์

การเรียนรู้ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่ระบุไว้จริง

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่ระบุไว้จริง

-1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่ระบุไว้

2.6 วิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นผู้ศึกษาจึงนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความเหมาะสมสอดคล้อง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2545ก: 108-109) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วมาหาค่าเฉลี่ยโดยเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ย IOC จากการประเมินตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 และคัดเลือกไว้ จำนวน 30 ข้อ (ภาคผนวก ข)

2.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำไป

Try-out กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกเสียบ ที่ผ่านการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมาแล้ว จำนวน 30 คน

2.8 นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนทดสอบมาตรวจให้คะแนนเพื่อนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ตามวิธีของ

แบรนแนน (Brennan) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2547: 96-97) พบว่า ได้ข้อสอบที่เข้าเกณฑ์มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.87 มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 0.83 (ภาคผนวก จ)

2.9 นำข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือกไว้ จำนวน 30 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตร Kuder - Richardson (KR-20) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103) ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 (ภาคผนวก จ) ถือว่าเป็นแบบทดสอบที่ดี มีความเหมาะสมกับนักเรียนสามารถนำมาใช้ได้

2.10 พิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับจริงและนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดสอบนักเรียนก่อนเรียนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัย หลักการจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก เทคนิคการเขียนและสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของบุญชม ศรีสะอาด (2545: 74)

3.2 กำหนดรูปแบบของคำถาม เป็นข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้ตอบในทางบวกและลบ เป็นข้อความสั้น เข้าใจง่ายและชัดเจน

3.3 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จำนวน 10 ข้อ โดยการประยุกต์จากวิธีของลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีระดับประเมิน 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 102-103)

5 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

3 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน โดยกำหนดคุณลักษณะให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

3.4.1 สอดคล้อง เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน

3.4.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.4.3 เนื้อหาสั้นยาวเหมาะสม

3.4.4 มีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน

3.4.5 มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เหมาะสมและน่าสนใจ

3.4.6 มีภาพประกอบเหมาะสม สีสันสวยงาม น่าสนใจ

3.4.7 ขนาดตัวอักษรมีความชัดเจน อ่านง่าย

3.4.8 ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องตามหลักภาษา เข้าใจง่าย

3.4.9 นักเรียนมีความสนุกสนานและสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง

3.4.10 ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

3.5 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาตามความเหมาะสม ว่าสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการจะวัด ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันกับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.6 ผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 67-71)

เหมาะสมมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4.51-5.00 คะแนน

เหมาะสมมาก มีค่าเท่ากับ 3.51-4.50 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.51-3.50 คะแนน

เหมาะสมน้อย มีค่าเท่ากับ 1.51-2.50 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1.00-1.50 คะแนน

3.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

3.8 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่คุณเชี่ยวชาญประเมินมาหาค่าเฉลี่ย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 (ภาคผนวก ข)

3.9 นำแบบประเมินความพึงพอใจไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกเสียบ ผ่านการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมาแล้ว จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (ธีรศักดิ์ อุณารมณเลิศ, 2549: 86-87) ผลปรากฏว่า มีความเชื่อมั่นของแบบประเมิน เท่ากับ 0.74 (ภาคผนวก จ)

3.10 พิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจเป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

#### 4. การเผยแพร่

ผู้ศึกษาได้นำแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ ที่สร้างขึ้นไปเผยแพร่ไปยังโรงเรียนที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน จำนวน 13 โรงเรียน พร้อมทั้งเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 1 เว็บไซต์ ดังนี้ (ภาคผนวก ซ)

4.1 โรงเรียนบ้านเขากอบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

4.2 โรงเรียนวัดโคกเสียบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

4.3 โรงเรียนวัดถ้ำพระพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

4.4 โรงเรียนบ้านไทรบ่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

4.5 โรงเรียนบ้านหนองศรีจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

4.6 โรงเรียนบ้านควนพญา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

4.7 โรงเรียนวัดเขาวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

4.8 โรงเรียนวัดคีรีวิหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

- 4.9 โรงเรียนบ้านพรุจูด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2
- 4.10 โรงเรียนบ้านห้วยเสียด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
- 4.11 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
- 4.12 โรงเรียนบ้านพรุจำปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
- 4.13 โรงเรียนบ้านย่านซื่อ “มิตรภาพที่ 147” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
ประถมศึกษาสตูล
- 4.14 ผ่านอินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์ <http://www.kroobannok.com>

### ระยะเวลาในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ทำการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ระหว่างวันที่ 3 พฤศจิกายน 2559 ถึง วันที่ 24 มกราคม 2560 สอนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมเวลาที่สอน 20 ชั่วโมง

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ให้นักเรียนกลุ่มประชากรทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและบันทึกคะแนนไว้
2. หลังจากทดสอบก่อนเรียนทำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 ชุด ในเวลาสอน จำนวน 20 ชั่วโมง ทำการทดลอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559
3. ให้นักเรียนกลุ่มประชากรทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนรู้ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับที่ทดสอบก่อนเรียนและบันทึกคะแนนไว้

4. นำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนไปวิเคราะห์ทางสถิติ และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ผู้เรียนทำได้

5. ครูผู้สอนประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วตรวจให้คะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติต่อไป

แบบแผนการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Design) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยใช้วิธีการศึกษาแบบทดลองกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pre test - Post test Design) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543: 215) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แบบแผนการศึกษา

การศึกษา	ทดสอบก่อนทดลอง	ทดลอง	ทดสอบหลังทดลอง
กลุ่มทดลอง	T <sub>1</sub>	X	T <sub>2</sub>
หมายเหตุ	X	แทน	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน
	T <sub>1</sub>	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)
T <sub>2</sub>	แทน		การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยกำหนดเกณฑ์การตัดสิน

จากความคิดเห็นส่วนใหญ่ของผู้เชี่ยวชาญว่า แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมีความเหมาะสมในระดับมาก ผู้ศึกษาสามารถนำแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันไปใช้ได้ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ระดับคะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00
เหมาะสมมาก	ระดับคะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50
เหมาะสมปานกลาง	ระดับคะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50
เหมาะสมน้อย	ระดับคะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50
เหมาะสมน้อยที่สุด	ระดับคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50

2. การหาคุณภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำแนก ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80

( $E_1/E_2$ ) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N} \times 100}{A}$$

เมื่อ	$E_1$	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน	
		A	แทน
		คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน	
		N	แทน
		จำนวนนักเรียนทั้งหมด	

$$E_2 = \frac{\frac{\sum X}{N} \times 100}{B}$$

เมื่อ	$E_2$	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน	
		B	แทน
		คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน	
		N	แทน
		จำนวนนักเรียนทั้งหมด	

2.2 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เป็นการประเมินโดยนำผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการทดสอบหาค่าที (t-test) ถ้าผลการตรวจสอบค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคุณภาพอยู่ในระดับที่น่าไปใช้ได้

2.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน วิเคราะห์โดยใช้หาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนความพึงพอใจของผู้เรียนตามเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 123)

1.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย



1.2 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแบ่งแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 122)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ โดยใช้วิธีการค่าเฉลี่ย ของค่าเฉลี่ย ร้อยละ และกำหนดค่าสัมประสิทธิ์ โดยใช้รูปสมการ  $E_1/E_2$  โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2540: 495)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ	$E_1$	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด	
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด

$$E_2 = \frac{\sum y}{B} \times 100$$

เมื่อ	$E_2$	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
-------	-------	-----	-----------------------

$\sum y$  แทน ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน

$N$  แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$B$  แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

### 3. หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

#### 3.1. หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และจุดประสงค์ โดยใช้สูตร

(IOC: Index of item objective congruence) (สมนึก ภัททิยธนี, 2551: 221)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์  
 $\sum R$  แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญ  
 $N$  แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

#### 3.2. หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก r ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร

(สมนึก ภัททิยธนี, 2544: 203-205)

$$P = \frac{H + L}{2N}$$

$$r = \frac{H - L}{N}$$

เมื่อ  $P$  แทน ค่าความยากของข้อสอบ  
 $r$  แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ  
 $H$  แทน จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง  
 $L$  แทน จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ  
 $N$  แทน จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

$$P = \frac{H + L}{2N}$$

$$r = \frac{H - L}{N}$$

เมื่อ  $P$  แทน ค่าความยากของข้อสอบ

$r$	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
$H$	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
$L$	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
$N$	แทน	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

3.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีแบบ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ใช้สูตร KR-20 ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538: 198)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

$n$	แทน	จำนวนของเครื่องมือวัด (จำนวนข้อสอบ)
$p$	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ นั่นคือสัดส่วนคนที่ทำถูกกับคนทั้งหมด
$q$	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ $1 - p$
$S_t^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

โดยสูตร 
$$S_t^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มประชากร เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน คำนวณเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สูตร t-test for dependent samples (สุรวาท ทองบุ, 2550: 129) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อกำหนดให้

$t$	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
$D$	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างระหว่างคู่คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างระหว่างคู่คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

5. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พิสนุ พงศ์รี, 2550: 181)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left( 1 - \frac{\sum s_j^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อกำหนดให้

$\alpha$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
$k$	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
$s_j^2$	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลแต่ละข้อ
$s_t^2$	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลที่ได้

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$E_1$	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$E_2$	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	ค่าทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน (t-test)
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

## ลำดับขั้นตอนที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้ศึกษาได้เสนอลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

ตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

## ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ได้ดำเนินการนำแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 ชุด ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองกับประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ จำนวน 10 คน ในเวลาการทดลอง 20 ชั่วโมง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

4.1 ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพด้านกระบวนการ ( $E_1$ ) และค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะด้านผลลัพธ์ ( $E_2$ ) การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ ซึ่งได้จากการทำแบบฝึกเสริมทักษะทางการเรียนหลังเรียนทั้ง 9 ชุด ดังตารางที่ 4.1

**ตารางที่ 4.1** ค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนระหว่างเรียนและการทดสอบหลังเรียน

ชุดที่	คะแนนระหว่างเรียน			คะแนนทดสอบหลังเรียน			E <sub>1</sub> /E <sub>2</sub>
	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ (E <sub>1</sub> )	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ (E <sub>2</sub> )	
1	40	34.20	85.50	10	8.70	87.00	85.50/87.00
2	40	33.90	84.75	10	8.50	85.00	84.75/85.00
3	40	33.60	84.00	10	8.50	85.00	84.00/85.00
4	40	34.40	86.00	10	8.90	89.00	86.00/89.00
5	40	35.00	87.50	10	8.80	88.00	87.50/88.00
6	40	34.10	85.25	10	8.60	86.00	85.25/86.00
7	40	35.30	88.25	10	8.90	89.00	88.25/89.00
8	40	33.20	83.00	10	8.50	85.00	83.00/85.00
9	40	32.60	80.00	10	8.40	84.00	80.00/84.00
<b>เฉลี่ย</b>	<b>40</b>	<b>33.97</b>	<b>84.92</b>	<b>10.00</b>	<b>8.64</b>	<b>86.22</b>	<b>84.92/86.22</b>

จากตารางที่ 4.1 พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ จำนวน 9 ชุด ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้ง 9 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง Greeting	มีประสิทธิภาพ 85.50/87.00
ชุดที่ 2 เรื่อง My family	มีประสิทธิภาพ 84.75/85.00
ชุดที่ 3 เรื่อง Free time	มีประสิทธิภาพ 84.00/85.00
ชุดที่ 4 เรื่อง My vacation	มีประสิทธิภาพ 86.00/89.00
ชุดที่ 5 เรื่อง Food and Drink	มีประสิทธิภาพ 87.50/88.00
ชุดที่ 6 เรื่อง Weather and Climate	มีประสิทธิภาพ 85.25/86.00
ชุดที่ 7 เรื่อง Travel and Tourism	มีประสิทธิภาพ 88.25/89.00
ชุดที่ 8 เรื่อง My future plan	มีประสิทธิภาพ 83.00/85.00

ชุดที่ 9 เรื่อง My favorite sport

มีประสิทธิภาพ 80.00/84.00

ดังนั้น แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.92/86.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน แสดงดังตารางที่ 4.2

**ตารางที่ 4.2** การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
คะแนนก่อนเรียน	10	7.00	3.06	14.882	0.000**
คะแนนหลังเรียน	10	26.00	2.05		

\*\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน แสดงดังตารางที่ 4.3



**ตารางที่ 4.3** ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

รายการประเมิน (N=10)	ความคิดเห็น		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สอดคล้อง เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน	4.75	0.59	มากที่สุด
2. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.75	0.44	มากที่สุด
3. เนื้อหาสั้นยาวเหมาะสม	4.71	0.46	มากที่สุด
4. มีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน	4.54	0.69	มากที่สุด
5. มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เหมาะสมและน่าสนใจ	4.75	0.59	มากที่สุด
6. มีภาพประกอบเหมาะสม สีสดใสสวยงาม น่าสนใจ	4.79	0.42	มากที่สุด
7. ขนาดตัวอักษรมีความชัดเจน อ่านง่าย	4.86	0.36	มากที่สุด
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องตามหลักภาษา เข้าใจง่าย	4.86	0.36	มากที่สุด
9. นักเรียนมีความสนุกสนานและสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง	4.89	0.31	มากที่สุด
10. ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น	4.89	0.31	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.78	0.11	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.78$ , S.D. = 0.11) โดยนักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ นักเรียนมีความสนุกสนานและสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง และช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ( $\bar{X} = 4.89$ , S.D. = 0.31)

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. สมมติฐานการศึกษา
3. ประชากร
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการศึกษา
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

#### วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

## สมมติฐานของการศึกษา

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1
3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก

## ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดเขาพระ อำเภอรัชฎา จังหวัดตรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากมีนักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 10 คน

## เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 ชุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

## สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการหาค่าสถิติวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยร้อยละ โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพ  $E_1/E_2$
2. วิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้วิธีหาค่าสถิติวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ผลต่างของค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยร้อยละ จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน t-test (t-Dependent)
3. วิเคราะห์ข้อมูลในแบบวัดพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

## สรุปผลการศึกษา

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.92/86.22
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.78$ )

## อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.92/86.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ได้รับความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สนุกกับบทเรียน ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น เนื้อหาที่มีความทันสมัย มีความยากง่ายเหมาะสม รูปเล่มของแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีขนาดที่เหมาะสม มีภาพประกอบน่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับนันทน์ภัส จอมหงษ์พิพัฒน์ (2552: 1-146) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ชุดฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 81.97/79.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ การที่แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากเหตุผล ดังนี้

1.1 แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสาร ตำรา วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงดำเนินการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีรูปภาพประกอบสวยงาม ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนุกสนานในการเรียน นักเรียนได้ฝึกฝนกระบวนการคิดและ การทำงานกลุ่มแบบร่วมมือ

1.2 แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นได้ผ่านการทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร ก่อนที่จะนำไปทดลองจริง ทั้งนี้ เพื่อทราบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทดลองสอน และเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันเพื่อความเข้าใจให้มีความสมบูรณ์ โดยนำผลจากการทดลองไปปรับปรุงก่อนทดลองสอนจริงเพื่อให้ความเหมาะสมและมีคุณภาพมากขึ้น

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียนอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับพัทธนันท์ พิพิธนวรงค์ (2553: 112) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม พบว่านักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจ

ความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งทางร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา มีการช่วยเหลือ กันในกลุ่ม ผู้เรียนมีความสุข พึงพอใจ และตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ นำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จน เกิดการเรียนรู้โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ

การสร้างความรู้การปฏิสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมทางกาย การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ และการนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ (วิลลาร์ด สุนทรโรจน์, 2549: 204) จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วยให้นักเรียนได้เกิดความคิด เกิดความสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีความรู้ ความเข้าใจและ ทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันดีขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ตามไปด้วย

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนา ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.11 แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

อดิเรก ทองศรี (2554: 1-86) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบ ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.55 การที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องมาจาก เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้คนเรียนอ่อนได้เรียนรู้จาก คนเก่งและปานกลาง นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน เกิดความสามัคคีในกลุ่ม สมาชิกของกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นกำลังใจแก่กันและกัน (วิลลาร์ด สุนทรโรจน์, 2550: 17)

สรุปได้ว่า การศึกษาค้นคว้าการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเป็นการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทำให้มีความเข้าใจลึกซึ้ง ส่งเสริมให้ เห็นคุณค่าและความภูมิใจในตนเอง ทำให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งส่งเสริมทักษะที่

จำเป็นในการเรียนรู้และการศึกษาศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน ซึ่งมีหลายทักษะ เช่น ทักษะในการเป็นผู้นำ ทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะการร่วมมือ ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะการสนทนาความมีมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น ทักษะในการสรุปแนวคิดหรือสาระสำคัญ และทักษะทางสังคม

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
  - 1.1 เนื้อหาที่นำมาใช้จัดกิจกรรมฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ควรมีความยาก-ง่ายพอเหมาะ สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน
  - 1.2 เนื้อหาที่นำมาฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ไม่ยากจนเกินไป เหมาะกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน เพราะถ้ายากเกินไปอาจทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่มเท่าที่ควร
  - 1.3 ในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน ครูควรดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ หรือช่วยแนะนำ แก้ปัญหา หากกลุ่มต้องการ และใช้หลักจิตวิทยา เช่น การสร้างความสนใจ การจูงใจ การเสริมแรง เป็นต้น เพื่อจะกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจ และเห็นความสำคัญในการพัฒนาทักษะการอ่านให้มากยิ่งขึ้น

### ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กับเทคนิคอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือระดับความพึงพอใจที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันในเนื้อหาวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น



## บรรณานุกรม

## บรรณานุกรม

- กมลวรรณ โคตรทอง. (2557). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทาน  
อาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6  
โรงเรียนบ้านเป่า (สำราญไชยวิทยา) จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้  
ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.  
กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กฤติยา ศิริพันธ์. (2551). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้หนังสือประกอบภาพเพื่อแนะนำแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดร้อยเอ็ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กัลยา ทองอ้วน. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กุลธิดา ตาเหียบ. (2556). รายงานการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. สตุล : โรงเรียนปาล์มพัฒนวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16.
- ไกล่รุ่ง นครวานากุล. (2547). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนคณิตศาสตร์ด้วยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จรัสศรี คิวสุวรรณ. (2550). แนวคิดในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.thaiteacher.org/publication/teaching/eng2.pdf>.
- จันทิwa ศรีมะโฮงนาม. (2550). การใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนช่วงชั้น 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิราภา รังคะราช. (2548). การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจษฎ์สุดา หนูทอง. (2546). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอนตามคู่มือครู ที่ได้รับการเสริมแรงและไม่ได้รับการเสริมแรง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2540). ชุดการสอนระดับประถมศึกษา. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอน.
- ชัยวัฒน์ ดุงศรีแก้ว. (2543). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

- โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี.  
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.  
ณัฐชยา เอี่ยมอ่อน. (2544). ความพึงพอใจต่อการใช้บริการห้องสมุดประชาชน ของนักศึกษานอก  
โรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกลศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอพิบูลย์รักษ์  
จังหวัดอุดรธานี. รายงานการค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ  
การสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงตา สุพรรณโชคติ. (2550). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อ  
ในชีวิตประจำวันสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่สันวิทยา อำเภอห้างฉัตร  
จังหวัดลำปาง. ลำปาง : โรงเรียนแม่สันวิทยา.
- ทองอินทร์ ภูมิประสาท. (2547). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง รูปเรขาคณิต  
รูปทรงเรขาคณิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกิจกรรมแบบกลุ่ม TAI และการจัด  
กิจกรรมตามแนว สสวท. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน  
: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. (2549). เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา.  
นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธูปทอง กว้างสวัสดิ์. (2549). การสอนภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและ  
การสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นงนุช สามัญฤทธิ. (2550). การพัฒนาแบบฝึกทักษะอ่านเร็ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา  
ปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร  
และการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นันทน์ภัส จอมหงส์พิพัฒน์. (2552). การพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความ  
ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นิศารัตน์ ศิลปะเดช. (2542). เอกสารประกอบการสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์  
เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.  
\_\_\_\_\_. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.  
\_\_\_\_\_. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. (2549). การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์.

เบญจทิพย์ เชษฐพันธ์. (2550). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ปริศนา วงศ์อิน. (2549). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์. (2543). การศึกษาสไตล์การเรียนรู้ (Learning Style) ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปิยวรรณ สังข์จันทร์พร. (2547). การพัฒนาชุดการสอนเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยไม่ตรงมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

แผธิญ กิจระการ. (2544). การวัดผลการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พิสนุ ฟองศรี. (2550). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัทพอเพอร์ตี จำกัด.

พจนาด วงษ์พานิช. (2547). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านภาษาไทยแบบแจกลูกอึงแนวภาษาศาสตร์เพื่อการสอนเสริม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

พรเทพ ฐ์แผน. (2548). เอกสารประกอบการสอนวิชา 1025601 นวัตกรรมทางด้านหลักสูตรและการสอน. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

พัทธนันท์ พิพิธนวงศ์. (2553). รายงานการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม. น่าน : โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม.

พุกธา พลพวก. (2552). การฝึกทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยฮวกจอมทองนาฝาย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2545ก). การประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน

หน่วยที่ 1-5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยฯ.

รัตนา ดีศาลา. (2544). ผลการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ  
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระบัว สำนักงานเขตปทุมวัน  
สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา :  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

โรงเรียนวัดเขาพระ. (2558). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเขาพระ. ตรัง : โรงเรียนวัดเขาพระ.  
\_\_\_\_\_. (2558). เอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ. ตรัง : โรงเรียนวัดเขาพระ.  
ฤทัยชนนี สิทธิชัย, อัจฉรา ธรรมาภรณ์ และชิตชนก เชิงเขาวี. (2548). ผลการสอนโดยใช้กิจกรรม  
เสริมแรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.  
วารสารศึกษาศาสตร์. 16(1) : 38-42.

ละเอียด จุฑานันท์. (2543). แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ :  
พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4.  
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

\_\_\_\_\_. (2543ข) .เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วารี บุชบงค์. (2542). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะที่มีประสิทธิภาพวิชาคณิตศาสตร์  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การคูณ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา  
การประถมศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาพัฒนาการเรียนการสอน  
0506703. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

\_\_\_\_\_. (2549). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ช้างทอง.

\_\_\_\_\_. (2550). นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design. กรุงเทพฯ : ช้างทอง.

สมใจ สมคิด. (2544). การพัฒนาแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน  
สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สมนึก ภัททิยธนี. (2544). การวัดผลการศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

\_\_\_\_\_. (2549). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

\_\_\_\_\_. (2551). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2547). การวิจัยการศึกษาเบื้องต้น. เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาวิจัย

และพัฒนาการศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สมบุญ วิเศษวงษา. (2548). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เทคนิคการเป่าขลุ่ยเพียงออ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สมบูรณ์ ต้นยะ. (2545). การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำลี รักสุทธี. (2544). การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ **สู่การจัดทาหลักสูตรสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3.** กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- สุนันทา สุทรประเสริฐ. (2544). การผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอน. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สุพัตรา กองทรัพย์. (2549). การพัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมแบบเน้นงานปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สุรวาท ทองบุ. (2550). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- สุนันท์ สันติเดชา. (2547). รายงานการใช้แบบฝึกเพื่อแก้ปัญหานักเรียนออกเสียงภาษาไทย **ไม่ถูกต้อง.** กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- สุวรรณา ชื่นอยู่. (2549). ผลของการสอนโดยใช้กิจกรรมเน้นงานปฏิบัติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อดิเรก ทองศรี. (2551). รายงานผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 21201) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนแสงชนูทิศ. นครสวรรค์ : โรงเรียนชุมชนแสงชนูทิศ.
- อรุณี ศรีวงษ์ชัย. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการให้เหตุผลและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติกลุ่มสาระการเรียนรู้

คณิตศาสตร์ เรื่อง ระบบสมการเชิงเส้น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา  
หลักสูตรการสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- อาทิตย์ ศรีโคตรวงษ์. (2546). การพัฒนาทักษะการพูดวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อหุ่นมือ. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา  
หลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อารยา พิณนอก. (2550). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ผสมผสานแนวคิดสไตล์  
การเรียนรู้โดยใช้อินเทอร์เน็ตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต  
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อารีย์ วชิรวาการ. (2542). บทบาทบางประการของผู้บังคับบัญชา. วารสารข้าราชการ. 44(1) :  
59-64.
- อุไรวรรณ อนุรักษ์. (2558). รายงานผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร  
ชุด My Funny Day กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. นครศรีธรรมราช : โรงเรียนเทศบาลวัดมเหยงคณ์ สำนักงานศึกษา  
เทศบาลนครนครศรีธรรมราช.
- Coughlin, M. (2005). **Teaching Speaking & Conversation**. (Online). Available from :  
<http://www.uingenglish.com/articies-speaking-conversation.html>. (2 September).
- Gower, R. and Walters, S. (1983). **Teaching Practice Handbook**. London : Heinemann  
Educational Book Ltd.
- Herzberg, F. (1959). **The motivation to work**. New York : John Wiley and Sons.
- Lowery, E.B.L. (1979). **The effects of Four Drill and Practice Times Units on the  
Decording Performances of Students with Specific Learning Disabilities**.  
Dissertation Abstracts International.
- Maslow, A. H. (1970). **Motivation and personality**. 2<sup>nd</sup> ed. New York : Harper and  
Row Inc.
- Mcpeake, J.K. (1979). **The effects of original systematic study worksheets reading  
level and sex on the spelling achievement of sixth grade students**.  
Dissertation Abstracts International.
- Morrow, K. (1981). **Techniques of Education for a National Syllabus Reading**.

Royal Society of Arts. Essen : Longman.

Scott, M. M. (1970). **Every employer a manager; More meaningful work through job environment.** New York : McGraw Hill Book Company.

Wilson, J. W. (1971). **Evaluation of learning in secondary school Mathematics in handbook on formative and summative evaluation of student learning.** U.S.A. : McGraw-Hill.